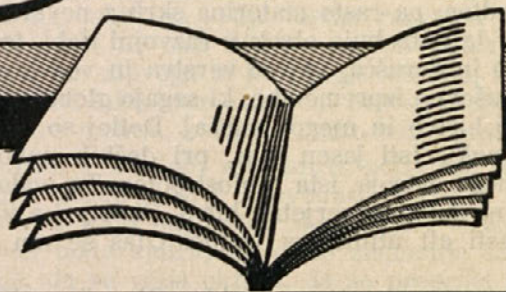

CVETJE

Letnik LI.
Ljubljana

1934 - IX.
September

P. KRIZOSTOM:

Pesem o rožah

(Za god sv. Roze Limanske 4. sept.)

*Same rože zlate
mi v očeh trepečejo,
kadar mislim nate — — —*

*V samih rožah si bilá spočeta.
Rajska roža svéta
te je porodila.
Skozi samih rož rrtove
te je zemska pot vodila.*

*Rožne cvetove v rokah držiš
in z njimi obrazek svoj krasiš.
V srcu ti rože brste,
v očeh ti nežno gore;
usta ti okrožajo,
čelo ti poljubljajo
in lica nedolžna ti božajo.*

*O Roza, kako si bogata!
Kamor stopiš —
iz zemlje vzklije cvetka zlata!*

*Daj nam rož ljubezni božje,
ki napuh nam v prsih zaduše.
Izprosi pri Bogu nam močno voljo,
nedolžno in vedno vdano srce.*

Mati in doraščajoči otrok

Kdaj prenehajo materine skrbi? Ker sta ljubezen in skrb na zemlji nerazdružljivi, preneha materina skrb šele tedaj, ko ugasne zemeljska ljubezen, da pomlajena vnovič zaživi v višji, brezbolestni ljubezni posmrtnega življenja. Medtem pa raste materina skrb z nevarnostmi, ki obdajajo otroka. Gotovo je, da potrebuje otrok v razvojni dobi, to je v času, ko zapusti osnovno šolo in dorašča, največ varstva in vodstva.

Telesne in duševne izpremembe, ki segajo globoko v življenje otroka, oblikujejo njegovo bistvo in njegov značaj. Dotlej so bili dečki in deklice bistveno precej enaki. Isti jasen glas, pri dečkih nekoliko bolj krepak, ista nežnost telesnega ustroja, ista rahlost potez. Ta podobnost z deklicami izgine pri dečkih navadno neverjetno hitro. Okostje se jim okrepi, zveneči sopran ali kovinasti alt utihne za vedno. Glas se mu docela izpremeni in prevrže.

Deklica dozoreva polagoma v dekle. Glas ji postaja bolj zveneč in obsežen. Rožna lepota se razvija, toda ne brez trnja. Te izpremembe posegajo tudi v duševno življenje. V razvojni dobi se pri dečku opazi preobilica moči, močno nagnjenje k samostojnosti in prijateljstvu.

Nekaj besed o preobilici moči!

Ta premoč je lahko dejanska ali pa le dozdevna. Med dečki so namreč tudi slabiči, ki še potrebujejo pomoči, a se kljub temu zavedajo svoje sile. Tudi poznejše življenje nam to dokazuje. Ni še vsak močan, kdor se sklicuje na svojo moč.

Iz zavesti premoči se rodi težnja po dejanjih, ki je zopet lahko resnična ali pa samo namišljena. V prvem slučaju se mladostna podjetnost poizkuša na raznih poljih. Toda ta podjetnost je navadno mimoidoča, je samo zalet, ki se navadno ne nadaljuje resno. Čar dejanj te dobe, polne nervozne napetosti, ne obstoji v tem, da dovršuje, ampak v novosti, ki pa dušo takoj zagreni, kakor hitro preneha biti nova. V mnogih slučajih se mladina kaj rada širokousti. Opazuj dečke ali tudi deklice, kako vse bolj vedo in znajo kot odrasli, kako slikajo svoja smešno malenkostna dela v najbolj pestrih barvah, v najsjajnejši luči.

S to pravo ali le dozdevno premočjo je često v zvezi odurna surovost, s katero poizkuša mlad človek premostiti vse ovire ali pa vsaj vzbuditi pozornost. Kolikokrat pozabijo sicer dostojni dečki v prepiru s svojimi tovariši na vsa pravila spodobnosti in dostojnosti ter divje napadejo nasprotnika. Koliko in kakšno škodo lahko s tem povzročijo, to jim je vseeno. Za uničevanje je potrebna moč, to jim zadošča.

Dečki pa, ki se v tej dobi ne bahajo s svojo močjo, so navadno čudovito nečimurni. Z izredno vnemo negujejo telo ter si tako skrbno izbirajo obleko, da v tem oziru tu in tam presegajo deklice. S takim svojim ravnanjem hočejo vzbujati pozornost ter dokazati, da igra ta mladi možiček lahko samostojno vlogo v življenju.

Zato hoče biti sam svoj gospod. Ker v telesnem oziru ne potrebuje več pomoči odraslih, misli, da je tudi duševno neodvisen. Kaj bi venomer trobil v rog drugih? Zakaj ne bi smel imeti svojega lastnega mnenja in prepričanja? To so vzroki, zakaj se mlad človek tolikokrat upre volji staršev, zakaj se čuti takoj užaljenega, kakor hitro se kdo drzne dotakniti se njegove samohotnosti.

Kljub tej močni samozavesti mlad človek ne zadostuje samemu sebi, marveč išče stika s tovariši. Tu prihaja že nekoliko v poštev probujajoče se nagonsko življenje. Zato tista občudovanja vredna požrtvovalna vdanost

prijatelju, tisto viteštvo z visokimi vzori, navidezno povsem nesebično, na drugi strani pa tudi rahločutje, ki lahko preide v melanholijo ali otožnost, da celo v svetožalje in v sanjave izbruhe. Ako se čuvstvo nagne drugemu spolu, še ne gre za pravo ljubezen. Vse je nekako tako, kakor bi se človek nevede igral na obrežju onega silnega veletoka, ki poplavi in opustoši človekovo življenje veliko bolj, kakor bi si kdo mislil.

Če se spomniš, mati, na svoja lastna razvojna leta, dobro veš, da človek vprav v tej dobi ne sme biti prepuščen samemu sebi, ampak potrebuje razumnega, nevsiljivega in krepkega vodnika, in to toliko bolj, ker marsikdo v tej odločilni dobi samemu sebi preveč zaupa ter povzroči s tem v zdravstvenem oziru motnje, ki imajo lahko težke posledice.

Ker raste otrok v tej dobi zelo hitro, potrebuje krepke hrane, dosti spanja in gibanja v prosti naravi. Ne vedno, le včasih je lenoba vzrok, če zjutraj pozno vstane. Zato naj gredo doraščajoči otroci zvečer o pravem času k počitku, da bodo zjutraj na dano znamenje takoj vstali. Pravim, na dano znamenje, da se volja okrepi, da se prepriči tisto mehkužno poležavanje in pretegovanje, ki je naravnost nevarno.

Kar se tiče duševnih izrodov mladega človeka, bi svetoval sledeče: Ne obupaj nad otrokom! Koliko mater mi je že tožilo, da ne morejo neugnanih mladcev navaditi reda. Čemu zaradi tega obupavati? To so pojavi, ki jih opazujemo tudi pri reki. V mladosti, to se pravi ob izviru mora skakljati, se peniti ter razposajeno plesati. Nato se izlije v strugo, kjer postaja vedno bolj počasna, vedno bolj mirna, ko v vihnem teku ne vali več s seboj skalovja, ne razdira obrežij. Utruj se v potrpljenju! Ne zahtevaj od otroka več, kot je v njegovi moči, več kot si zmogla ti v onih kritičnih letih. S tem pa ni rečeno, da veljajo te besede tistim, katerih vzgojna modrost obstoja le v čakanju. Kjer se surovost razpase, se mora na vsak način izrezati. Če mladi neotesanec s svojimi rogovi ogroža druge, se ga mora ukrotiti. To je v prvi vrsti naloga očeta. Sicer naj te pa večkrat bodre tolažilne besede nekega zdravnika, ki pravi: »Človek, ki prestopa iz deške dobe v mladeniško, je tem bolj razposajen, čim bolj je nadarjen in čim bolj močan bo njegov značaj. Vzgojitelji, imejte vendar čuteče srce in razumevanje za te viharne narave! Tam, kjer ne kipi in ne vre, ne živi čvrst duh.« Kar velja za mladeniče, velja tudi za mlada dekleta. Pri mladenkah te čaka še posebna naloga, da zmanjšuješ skoraj bolešno deklinično občutljivost s tem, da je ne upoštevaš.

Zaradi tega ni ne umestno in ne modro, da se od mladega človeka zahteva vse le s trdo besedo: »moraš!« Pusti ga, naj s teboj sodeluje in pove svoje misli! Saj ni nikjer zapisano, da zadenejo starejši ljudje vedno in povsod pravo. Ne pozabi, da budi sodelovanje pri bolj važnih razgovorih in posvetovanjih razsodnost mlajših ter jih obogati z zrelejšo uvidevnostjo odraslih. V takih slučajih pa imaš tudi ugodno priliko, da zavrneš napačne predloge mladine ter krotiš preveliko gostobesednost. Vem pa tudi iz lastne izkušnje, kako vesel in upravičeno ponosen je mlad človek, ako se njegovo mnenje upošteva in najsibo to v še tako malenkostni zadevi. Na ta način boš svojemu otroku ne le mati, ampak tudi prijateljica, ki ji otrok vse zaupa. Kako lepo mu boš klesala značaj. Koliko napačnih vplivov boš preprečila, ako otrok zaupa tebi in ne drugim ljudem. Nič ne zavisi od tega, ali si se iz knjig več naučila kot tvoj otrok. Koliko je mater, ki so njihovi otroci že davno prekosili v znanosti, vendar so vsled svoje ljubezni in življenjskih izkušenj tudi odraslim sinovom zadnja merodajna oblast na svetu. Saj vemo, ljubezen najde izhod tudi tedaj, ko si razglabljaajoči razum v zamotanih zapletljajih ne more več pomagati.

P. Elekt Hamler, zlatomašnik pri Sv. Trojici v Slov. Goricah

(Govoril dne 29. junija 1934 P. Henrik Damiš.)

(Konec.)

Toda naš P. Elekt Hamler je že 50 let mašnik! Kaj to pomeni? 50 let je v službi presvete Trojice.

Da, 50 let vrši delo Boga Očeta. Že 50 let prihaja po njegovi mašniški besedi: »To je moje telo« in »To je moja kri« Jezus Kristus med uboge zemljane. Že 50 let služijo njegove roke kot druge jaselce, kamor se po spremenjenju hipno nasloni božansko Dete. Že 50 let dviga »Emanuela«, t. j. Boga z nami nad svojo glavo, da ga verniki morejo videti pod podobama kruha in vina ter klicati z apostolom Tomažem: »Moj Gospod in moj Bog!«¹³ — Vse to pa dela zato, da se zajedno po duhovnem Jezusovem rojstvu v njegovem srcu slavi Bog in da bi bil, ko se po njegovih rokah obnavlja Jezusova daritev na križu, sleherni vernik tudi deležen milosti odrešenja.

50 let nosi »breme« Kristusovo. Duhovnikova služba je hkrati osebna žrtev. Ne imenujem tu tiste žrtve, ki mu jih nalaga njegovo življenje. Duhovnik se je odrekel družini, truda polna je pridigarska služba, težave ima v spovednici, neprijetni so obiski bolnikov ponoči in ob hudem vremenu. Vse to še ni tako hudo. — Bolj v živo zadene duhovnika, če so brezuspešna njegova prizadevanja, če seme božje besede vselej ne vzkali, če vidi, da je bila milost božja tolikokrat prazna, če čuje o slabih zgledih, če mu poročajo o zapeljivcih, če mu povedo: »sovražnik je to storil«,¹⁴ če kdo ruje proti njegovemu delu, če kdo v družini daje pohujšanje, če mu kdo podtika zle namene in ga celo obrekuje — — — Tekom 50 let je imel naš jubilat pač obilo žrtev. Za nekatere more reči: Bogu hvala! kajti rodile so stoteri, tisočeri sad, o drugih pa rajši molči zgodovina.

In 50 let deluje v področju Sv. Duha. Tu se spomnim samo nekaterih znanih točk našega zlatomašnika.

Ne poznam boljšega kateheta kot je bil nekaj P. Elekt. Ni samo edinstveno poljudno podajal verske resnice v šoli in cerkvi, ampak je tudi vzgajal šolsko mladino za resno življenje. Pripravljal jo je, če bi bilo treba, celo na mučeniško smrt za sveto vero. Njegova navajanja za razumevanje svetega pisma ob posebnih urah v soboto popoldne bodo nedvojbeno ostala slehernemu nepozabljiva. Kaznoval je le v skrajni potrebi, pa brez jeze ali maščevanja.

Naš slavljenec je bil zmeraj velik ljubitelj moške in ženske mladine. P. Elekt je prvi ustanovil v Slovenskih goricah fantovsko družbo sv. Jožefa tu pri Sveti Trojici, in prvi deklško Marijino družbo v Savinjski dolini v Nazarjih, malo kasneje istotam tudi fantovsko Mar. kongregacijo. Vsem je oskrbel društvene zastave.

Kdo naj bi bil sposobnejši voditelj-vizitator III. reda, ko svoj čas naš P. Hamler? Odkrito povem, da občudujem njegov dar za probujanje verskega življenja med slovenskim ljudstvom. Njegovi sicer preprosti govori, a polni evangeljskega balzama, so segali v globočino srca poslušavcev.

Bil je širitelj prave notranje pobožnosti.

P. zlatomašnik je neutrudljiv spovednik do današnjega dne. Kako zelo je bila oblegana njegova spovednica, kako v pozno noč je sedel za omreženim okencem in kako rano zjutraj je začel celiti dušne rane spo-

¹³ Odpustek 7 let in 7 kvadragen. Pij X., 18. maja 1907. ¹⁴ Mat. 13, 28.

kornikov, temu so najbolj glasne priče tukajšnji romarski shodi, zlasti v predvojnem času. V »knjigi življenja« je zapisano, koliko duš je otetih po njegovi osebnosti.

P. Elektovi izredni ljubljenci pa so prav tako še danes bolniki. Z neko čudovito pripravljenostjo jih obiskuje, v Gospodu tolaži, spodbuja in poživlja. Rad jim tudi kaj v telesno rešitev svetuje ali spretno uporabi. Parkrat si je pri tem samaritanskem delu celo poškodoval roko.

Kako je razvit njegov čut za socialno bedo, nam poroča begunska kronika v Strnišču pri Ptuju. Okoli leto dni je prav po očetovsko skrbel za 1500 ljudi. Imel je 6 razredov šole in bolnišnico. Stanoval pa je v barakah, kjer ga je pozimi pošteno zeblo. Tu se je P. Elekt skazal pristnega Frančiškovega sinu, ki ima za trpina vedno jasno oko, gorko srce in odprte roke.

In omeniti še moram, kako je opravljal naš zlatomašnik službo vojnega kurata. Za čas svetovne vojske je oskrboval v Mariboru bolnišnico s 500 posteljami za ranjence in bolnike. Da bi pa mogel za uboge vojake v bolnišnici tudi maševati, je sam naberačil denar za kelih in mašno obleko. Ranjencem ni le prinašal zgolj pomoč v duhovnem oziru, ampak je tudi zanje nabiral dobro čtivo in še marsikaj drugega, kar je mogel dobiti pri dobrih ljudeh. Za to ni dobival nobene plače.

Bratje in sestre! Mari ni vse to delo božje ljubezni? Da, to in vse P. Elektovo dušnopastirsko delovanje je duh ljubezni, ki je »potrpljiva in dobrotljiva«, in ki izhaja iz božjega Duha. Duh božji pač veje, kjer hoče. — O blagor Vam, O. Elekt, ki ste razumeli povelje Sv. Duha in ga izvrševali!

In ljudstvo, kaj dolguješ duhovniku, ki ti že pol stoletja posreduje neizmerne dobrote božanske daritve, ki te že pet desetletij »prepričuje, svari, opominja z vsem potrpljenjem in učenjem«, ¹⁵ in ki ti je že 50 let zvest kažipot v božje kraljestvo?

Ob koncu zlate maše bo zapel preljubljeni P. Elekt »Te Deum laudamus« — Tebe Boga hvalimo. Sam zase bo iz dna srca Boga zahvalil, da mu je izkazal redko milost zlatomašništva. K temu dejanju zahvale pa pozivljem tudi vas, navzočne, da daste hvalo Bogu. Zakaj, veliko delo, ki ga ima naš slavljenec za seboj, ni izvršil on, temveč po njem troedini Bog Oče, Sin in Sv. Duh. Le-ta mu je dal oblast, ga ohranjal in utrjeval njegovo dušno in rahlo telesno zdravje. Le-ta je dal njegovemu razumu razsvetljenje, njegovi volji nezlomljivo moč, in netil v njegovem srečnem go-rečnost za sveto stvar. Zato vsi prisotni vneto pojte: Tebe Boga hvalimo, Tebe večnega Očeta, Častitega tvojega Sina, In Svetega Duha Tolažnika!

Sv. Pavel nas opominja: »hvaležni bodite!« ¹⁶ S temi besedami je izražena prava dolžnost osebne hvaležnosti. Če upoštevamo okolnost, kje je kdo najdalje časa deloval ali komu večje dobrote delil, tedaj so pač sveto-trojiški župljani na prvem mestu, ki jih veže Pavlova beseda. Pa moji s-farani bi bili lahko užaljeni, če bi jih moral še le opominjati k hvaležnosti. Ne, tega ni treba. Sami vedo, kaj je njih naloga. Današnje slavnosti vnanji sijaj je njihov iskreno hvaležni prispevek zlatomašniku. — Z enako hvaležnostjo so gotovo danes na jubilarntovi strani vse pobožne duše iz ostalih kotic Slovenskih gor, kakor tudi one iz Maribora in mariborske okolice. — »Njemu najdražji in najhvaležnejši« Frančiškovi otroci Slo-ven-ske Krajine mu danes k zlati maši naravnost želijo, »naj bi njegovo tiho delo-vanje vzbudilo visoko stopinjo popolne ljubezni v njihovih dušah, katere

¹⁵ 2 Tim. 4, 2. ¹⁶ Kološ. 3, 15.

je on vroče ljubil in one njega«. — In tudi nazarske ovčice se O. Elekta danes prehvaležno spominjajo. Kličejo mu: Bog mu plačaj in ga ohrani še mnogo let! Pa kdo še je priljubljenemu zlatomašniku danes hvaležen? Posamezne osebe. S čuvstvom hvaležnosti nanj misli marsikateri vojni invalid, nanj misli mnogi poboljšani jetnik, nanj misli ta ali oni bivši begunec itd. In ni zadnji med zadnjimi, ki je preč. slavljenca nad vse hvaležen, in to je današnji govornik, njegov nekdanji učenec — — —

Ne bom veliko govoril o molitvi, rečem pa tole: molite za zlatomašnika! Poleg visoke časti nosi duhovnik tudi veliko odgovornost. Vi, bratje in sestre v Kristusu, odgovarjate le zase in za nekatere svoje duše. Duhovniki pa bodo Bogu odgovarjali tudi za mnoge, premnoge druge duše. In pomislite, kako se ta odgovornost še stopnjuje! Kako z leti bolj in bolj narašča! Kolika odgovornost nastane tekom 50 let za tisoče in tisoče sv. maš, za tolike spovedi za brezštevne podeljene zakramente, za vse govornjene pridige in mladinske krščanske nauke, poleg tega pa še neprestana skrb za lastno posvečenje! Zato molite za zlatomašnika, našega preljubega sobrata!

Jubilant, oče Elekt, je skratka delaven mož. Vse njegovo duhovniško življenje je nekrekinjeno delo za zveličanje neumrjočih duš. Kot redovnik pa ni čakal šele na ukaz predstojnikov, ampak si je težki jarem kar sam naložil, in je delal, goreče delal, kar je le mogel. Počitka ni poznal. In nemara mu je prav zaradi tega božja Previdnost naklonila dolgi, naporni delovni dan. Če se je danes postaral, se je postaral v službi Gospodovi. — Za 50 letnico mašništva je bil naš P. Elekt imenovan duhovnim svetnikom lavantinske škofije¹⁷ in prav tako je prejel za zlato mašo papeški blagoslov s P. O. zase in za vas, pobožni verniki.¹⁸ (Ta blagoslov bo podelil na koncu slovesnosti!) Pa vse to se naj smatra zgolj kot neko skromno plačilo višje cerkvene oblasti za njegovo 50 letno vzorno službovanje.

Čas je že, da stopi 'Senior', starosta naše provincije Sv. Križa pred oltar, pred Boga, ki razveseljuje mojo mladost.«¹⁹ Danes, po petdesetih Trojici, nam vsem v blagor in na korist vsej sveti Cerkvi.

P. zlatomašnik! Na današnji praznik sv. Petra in Pavla, pred petdesetimi leti, ste z zanosom dobesedno govorili: »Stopil bom pred božji oltar, pred Boga, ki razveseljuje molo mladost.«¹⁹ Danes, po petdesetih letih, pa bi lahko upravičeno zamenjali ter rekli: stopil bom k oltarju, k Bogu, ki razveseljuje mojo starost. Da, tri stvari so, ki naj Vam s pogledom nazaj vzbude v duši današnji dan popolno radost: Bog Vam je v petdesetih letih podelil milost velikega dela, Vaš trud je obilno blagoslovil in vse bridkosti je obrnil v Vaše največje dobro. Zato naj Vam bo od bogate pridobljene zasluge odslej vsekdar pripravljena »krona pravice, ki Vam jo naj da oni dan Gospod, pravični sodnik.«²⁰ Amen, amen!

¹⁷ Lavant. ord., 16. VI. 1934, št. 144. ¹⁸ Zrev., 9. V. 1934. ¹⁹ Ps. 42, 4. ²⁰ Iz 2 Tim. 4, 8.

Viri: P. Kassiepe, Hom. Handb. II, 1926, str. 190. — Letopis provincije Sv. Križa 1901—1934. — Poročila PP. Andreja Golob in Severina Korošec, oba v Mariboru. — Podatki Fr. Generoza Majhenič v Ljubljani. — Pisma gg. Jožefa Klekla, žup. v pok. v Črenovcih, in Franca Gomilšek, dekana pri Sv. Benediktu v Slov. gor., ter še nekaterih drugih.

Dobrotljiv človek je nesebičen. Najprej misli na bližnjega, da mu ne dela težkega srca, potem šele nase in na svojo bolešt. Lamennais.

Francišškanska ponižnost

(Nadaljevanje.)

Francišškova ponižnost je tako spretno uravnavala svetnikovo življenje, da je bil med brati vedno zadnji. Knjižica »Trije tovariši« opisuje kako je sveti oče polagal temelje mladi družbi. Pripomni pa sledeče: »Nesporno je bil Francišek med vsemi brati najodličnejši. Vendar je enega bratov, ki so bivali ž njim, določil za svojega gvardijana in gospoda. Tega je ponižno in preprosto ubogal. Uverjen je bil, da bo tako vsako priložnost, ki more napuhu uglasiti pot, najlažje odklonil. Pred slehernim bratom se je do tal priklonil. Gospod mu je pa zato pripravil izredno poveljanje med svojimi izvoljenimi svetniki.« Francišku je bilo kar na dlani, da mora biti v redu, ki ga najbolj označuje majhnost, oče in zgled vseh bratov, resnično tudi najneznatnejši. Včasih je dejal spremljevalcu: »Sodil bi, da nisem manjši brat, ako bi ne bil tak, kakor ti bom sedajle povedal.« Pa je nadaljeval: »Glej, kot predstojnik bratov grem na kapitelj. Učim in opominjam brate. Naši sestanki so končani. Sedaj bi mi pa rekli sobratje: „Neizobražen in nebogljn Francišek nam ne ugaja. Nočemo, da bi nam še dalje ukazoval; saj ne znaš govoriti. Le preveč si preprost in neveden.“ Slednjič bi me ošteli, osramotili in potisnili iz svoje sredine. Takole ti povem. Ako bi se mi oko le malo stemnilo, in bi ne poslušal letih očitkov veselega srca in odločne volje, da za redovniško izpopolnitev skrbim z isto vnemo, kakor poprej, bi ne bil več manjši brat.« Še tole je pristavil: »Si predstojnik, utegneš pasti, te hvalijo, vedi, da se ti odpira prepad; ako si pa ponižno drugim pokoren, ti je prihranjeno plačilo. Zakaj pač roke bolj stegujemo po nevarnosti, kakor po zasluženju? Mar nam ni odločen čas zato, da zbiramo za nebesa?«

Svetnik je tudi v dejanju pokazal, da resno misli, kar govori. Kakor hitro je uredil svojo ustanovo, se je takoj odpovedal generalatu. Bratje so prosili in jokali, naj vendar oče obdrži vrhovno predstojništvo. Nikakor se jim ni vdal. Zakaj ne? Tomaž Čelanski takole odgovarja: »Hotel je ohraniti sveto ponižnost. Odslej je bil pokoren do smrti; vedel se je vse bolj skromno, kakor ostali bratje.«

Le toliko so ga sprva pregovorili, da je sprejel stalnega tovariša. Svetnik ga je tudi potreboval; saj si zaradi težke očesne bolezni v marsičem ni mogel sam pomagati. Kmalu je tudi tega brata odslovil. Generalnemu vikariju reda, Petru Catanii (Kataniju), je tudi povedal, zakaj. Dejal mu je: »Čemu naj delam izjemo, da me spremlja brat, ki si ga odbiram sam? Naj me vodijo iz kraja v kraj tisti bratje, ki jih bo določil Gospod. Videl sem slepca, ki mu je psiček kazal pot. Naj si li jaz domišljam, da sem več, kakor le-ta?«

Celo videzu časti se je izmikal. Zato se nikakor ni rad mudil v palačah visokih gospodov, pa naj so bili tudi cerkveni knezi. Nekoč ga je pa vendarle kardinal Leon od svetega Križa pregovoril, da je ostal pri njem. Bilo je kar prvo noč. Svetnik je odmolil. Hotel je že iti počivat. Kar ga je močno napadel hudobni duh. Tudi dejansko se ga je lotil. Francišek je poklinal svojega tovariša in mu je rekel: »Brat, verujem, da morejo hudobni duhovi nadlegovati le toliko, kolikor jim dovoljuje božja previdnost. Uverjen sem, da so nad menoj zato tako strašno zdijvali, ker moje bivanje na dvoru visokih gospodov na druge ne vpliva dobro. Moji bratje imajo kaj siromašno stanovanje. Kaj bodo o meni mislili, ako zvedo, da sem sprejel kardinalovo povabilo? Najbrž, da se ukvarjam s svetnimi posli, mogoče

tudi, da se naslajam nad izkazano častjo, ali celo, da razkošno živim. Zato sodim, da je veliko boljše, ako tisti, ki mora biti drugim vzor, ne hodi v palače, ampak naj se poniža in med ponižnimi biva na ponižnem kraju. Le tako bo njegov zgled okrepil še tiste, ki trpe pomanjkanje. « Besedi je sledilo dejanje. Zjutraj sta obiskala kardinala, ga ponižno prosila, naj jima oprosti, ker morata že proč, in se nemudoma poslovila.

Najbolj se nam prikupi Frančiškova sveta in skoraj strastno iskana majhnost, ako vemo, kako globoko je svetnik spoštoval vsakega človeka. Hkrati je njegova iskrena obzirnost do ljudi najboljši dokaz resnične ponižnosti. Tomaž Čelanski pravi: »Frančišek je bil med vsemi najponižnejši; zato je bil z vsakim tako čudno strpljiv. Vsem se je prilagodil. Med svetniki je bil najsvetejši, v občevanju z grešniki, kakor grešnik.« Trije tovariši takole preprosto o njem govore: »Cerkvene dostojanstvenike in duhovnike je resnično in izredno spoštoval, s priletnimi ljudmi je bil močno sočuten, do plemičev in bogatinov je bil kaj obziren, siromake je vroče ljubil; splošno rečeno, slehernemu človeku se je dejansko popolnoma podredil.«

V Frančiškovem življenju ni malo zgledov, ki nam ponazore, kako je svetnik vse stanove in ljudske sloje iskreno cenil in jim bil ponižno uslužen. Omenimo le enega. Bilo je takrat, ko se je bil svetnik vrnil iz Orienta. Nekoč ga je spremljal brat Leonard iz Asiza. Frančišek je bil zaradi dolgega potovanja še ves utrujen, zato je nekaj časa jezdil na osliču. Njegov tovariš je šel peš. Trudnega se je polotila hipna nezadovoljnost. Pa je takole mislil: »Moji starši so odličnejši, kakor njegovi. Sedaj pa Frančišek lepo jezdi, jaz moram pa hoditi in mu še osla voditi!« Svetnik je gledal v globine sobratove duše. Takoj je stopil z osla in dejal: »Ljubi brat, saj se res ne spodobi, da jaz jezdim, ti pa hodiš poleg mene. Ti si bil vse bolj plemenitega rodu in nekoč v svetu mogočnejši kakor jaz.« Leonard je moral zajezditi žival, in Frančišek je osla poganjal.

Kaj je Frančišku ponižnost olajšalo? Tako zelo, da se mu je zdela zanj kar najprimernejša? Tisto njegovo globoko prepiranje, da je največji grešnik in najnevrednejši med vsemi ljudmi! V »Cvetičih« (Fioretti) je nekaj nespornih stavkov, ki nam odkrivajo, kako je Frančišek sodil o sebi. Svetnik je bil zopet z bratom Leonom v samotni. Tam pa ni bilo brevirjev; zato nista mogla opravljati duhovnih dnevnic. Vendar sta redno vstajala o polnoči. Četudi jima ni bilo mogoče moliti matutina in jutrnjic, sta pa hvalila Boga tako, kakor sta pač znala. Frančišek je takole začel: »Moj preljubi brat, sedaj bom govoril; ti mi odgovarjaj, kakor te bom učil. Toda, besed nikakor ne smeš izpreminjati. Rekel bom: O brat Frančišek, toliko si v življenju grešil, da zaslužiš pekel. Ti pa reci: Res je, pekla si vreden.« In brat Leon je odgovoril v globlji preprostosti: »Prav rad, oče. Le začni v Gospodovem imenu.« Pa je Frančišek začel in dejal: »O brat Frančišek, toliko si v življenju grešil, za zaslužiš pekel.« Brat Leon je pa odgovoril: »Bog bo izvršil po tebi toliko dobrega, da pojdeš v raj.« In Frančišek je brž povzel besedo: »Ne tako, brat Leon; poslušaj, kako. Ko rečem: O brat Frančišek, toliko hudega si storil pred Bogom, da zaslužiš pogubljenje, moraš odgovoriti: Res, kar vreden si, da te Bog požene med pogubljene.« In brat Leon je dejal: »Rad ti odgovorim, oče.« Frančišek se je pa začel trkati na prsi, glasno je klical, jokal in vzdihoval: »Gospod, Bog nebes in zemlje, toliko hudobij sem izvršil pred teboj, da zaslužim tvoje kar največje prekletstvo.« In brat Leon mu je takole odgovoril: »O brat Frančišek, Bog te bo tako poveličal, da te bo prištel med svoje posebne izvoljence.« Frančišek se je čudil, zakaj mu sobrat odgovarja drugače, kakor mu je ukazal. Posvaril ga je in mu dejal: »Zakaj ne ponoviš tako, kakor ti rečem? Sedaj ti zapovem pod pokorščino, da res tako govoriš, kakor boš slišal

mene. Jaz bom dejal: O brat Frančišek, hudobnež, mar meniš, da ti bo Bog usmiljen? Kaj ne veš, da si Očeta usmiljenja in tolažbe tako močno razžalil, da nisi vreden usmiljenja! Ti pa, brat ovčica, odgovori: Resnično, nikakor ne zaslužiš usmiljenja.« In brat Leon je odgovoril: »Bog Oče, čigar usmiljenje je neskončno večje, kakor tvoji grehi, ti bo usmiljen. Podelil ti bo milosti, letem bo pridodejal kar najobilnejše.« Frančiška je odgovor rahlo vznevoljil. Kar otožno je dejal: »Brat, zakaj si grešil zoper pokorščino? Že tolikokrat si mi odgovoril drugače, kakor sem ti ukazal.« Spoštljivo in ponižno mu je brat Leon odgovoril: »Preljubi oče, Bog ve, da sem hotel vedno vse tako ponoviti, kakor si mi ukazal. Toda, Bog je hotel, da sem govoril tako, kakor je bilo všeč njemu in ne meni.« Frančišek se je pa začudil in ponovno dejal bratu Leonu: »Iskreno te prosim, kadarkoli ti bom tudi odslej priznal svoje grehe, vedno mi odgovori, da ne zaslužim usmiljenja.« In tako ga je prosil zopet in zopet. Vedno s solzami v očeh.

Suiting za časa miru. — Mnogoštevilni bolniki v ambulatoriju

Brat Leon je pa odgovoril: »Oče, Bog se te bo usmilil; Gospod Odrešenik ti bo naklonil velike milosti. Izredno te bo poveličal v večnosti. Kdor se ponižuje, bo povišan. Ne morem drugače govoriti; saj govori po meni Bog.« Tako sta sveta moža močno ginjena tekmovala v ponižnosti do jutra. Ne brez obilne duhovne koristi.

Res je tudi Bog bratu Pacifiku v videnju razodel, kako namerava Frančiška toliko bolj povzdigniti, čim bolj se sam ponižuje. Svetniški mož je videl v nebesih veliko prestolov. Zlasti se mu je zdel eden krasnejši, kakor ostali. Sami dragoceni kamni so ga ožarjali s svojim močnim bleškom. Nepremično je gledal prečudno lepoto in nekako boječe razmišljal, čigav je pač nenavadni tron. Pa je zaslišal glas, ki mu je govoril: »Prestol, ki ga občuduješ, je bil namenjen padlemu angelu; sedaj je pa določena za ponižnega Frančiška.« Ko se je bil brat zopet zavedel, je vprašal svetega Frančiška: »Oče, kaj sodiš o sebi?« Svetnik je odgovoril: »Uverjen sem, da sem največji grešnik.« Brat je ugovarjal, da oče pač ne govori resnice. Toda Frančišek ga je zavrnil: »Ako bi bil Kristus največjemu zločincu, izkazal toliko milosti, kakor jih je meni, bi bil leta desetkrat popolnejši, kakor jaz.«

(Dalje prihodnjič.)

Nepričakovana zgodba

(Nadaljevanje.)

»Za božjo voljo, prehiteti moram župana,« je rekel. Potem je pa odhitel ven brez klobuka in plašča. „La Pepie“ je capljala zadaj za njim in mu od daleč vrgla klobuk, palico in plašč. — — —

Župan je bil kako četrť ure spredaj. Prečastiti gospod je tekel za njim. Župan ga je opazil in šel hitreje. Ni mu prišlo na um, da bi pred pričami spolnil svoje sramotno naročilo.

Župnik je pospešil svoje korake, odbiti mora udarec zoper ubogo stvar. Njegov protivnik je pričel resnično teči, le spoštovanje do rodoljubnega opravila, ga je zadržalo, da ni divje dirjal.

Naš župnik jo mahne po bližnjici, ki je bila njemu znana: ta pot je držala skozi močvirje, kjer se je vdiral, pogumno je prebredel in nato zdirjal kakor krojač.

V tem trenutku sta se sovražila oba moža, zakaj vsak je bil prepričan, da je njegova sveta dolžnost, da pride prej kakor drugi.

Naš župnik je pa prišel do cilja za dobro ped pred županom: Prvi! Ali kaj vse si domnevate, prečastiti! Prvi je bil že davno nekdo drugi...: voditeljica! Le-ta je sedela ob robu postelje ter božala plave lase lepe grešnice; na drugi roki je pa imela drobcenega človeškega otroka, kateremu sta se nasmihali obe ženski, tako blaženo in tako ljubko, kakor da je sam Jezušček.

Bledo zimsko sonce se je tudi smehljalo nad vsemi tremi ter jih zavilo v plašč rahle svetlobe.

Lahno je bil vstopil naš župnik, Suzana se je zdrznila in do ustnic obleдела.

Voditeljica mu pa gre hitro naproti: »Le pogledjte, prečastiti, mala dušica prosi svetega krsta.«

Zdaj šele se prikaže pri vratih srditi župan z domoljubno obvezo. Preden je mogel usta odpreti, pristopi k njemu naglo in odločno voditeljica; na svojih rokah nese otroka ter mu ga pomoli naproti: »Župan, neznan vojak za domovino!«

Njen glas utegne vendar doneti trdo in bridko.

»Veseli me,« reče župnik mehko, »da bom krstil otroka, ali,« doda kakor v zadregi, »katera hoče biti njegova botra?!«

»Jaz,« reče voditeljica.

»In boter?!«

»Jaz,« zarjove župan in stopi za korak naprej.

Od tega dne nadalje se je prav dobro godilo „neznanemu vojaku“ zaradi te besede, ki ga je dvignila, da ga nihče ni zametal in odklanjal. Kmetje so čutili nekaj, kakor da bi v otroku branili plemo.

Starši učiteljice Suzane so po naključju prejeli sporočilo primeroma pozno — — vsa razkačena sta oče in mati obupno klela svojega izpridenega otroka. Ko sta pa hotela pokvarjeni hčeri zabrusiti v obraz svojo kletev, nista mogla tega, zakaj med njima in mlado materjo sta že stali kakor en mož občini.

Župan pa, gospod boter, si je zbrusil peté, ko je hodil okrog oblaštav ter si prizadeval, da bi bil preklican odlok, s katerim je bila učiteljica odpuščena iz službe. Šolska oblast pa ni mogla in vladi je bila prav vseč misel, da bi šolo kar zaprla ter takó mogla varčevati.

»Čakajte,« je godel jezno zdaj župan, »jaz vam bom pomagal varčevati.«

Ker so se pravkar bližale volitve v upravnih okrožjih, se je dal naznaniti v nujni zadevi pri poslancu. Brez ovinkov je pričel: »Vi, gospod poslanec, čemu smo vas izvolili, he?! Kje je poštni urad, ki ste ga nam obljubili?!«

Gospod poslanec se ni spominjal, da bi bil kdajkoli obljubil kaj takega; vsekakor, mogoče bi bilo, saj je že toliko moral obljubiti v svojem življenju.

»Morebiti imate v mislih prodajalno tobaka, dragi in vrli župan? Morem se...«

»V mislih imam,« ga prekine župan, »poštni urad, ki ste ga meni obljubili.«

Župan je lagal tako, da je sam sebi verjel.

»Čemu plačujemo izredno velike davke, čemu služijo naši sinovi domovini in dajejo življenje zanjo, če potem prav ta domovina ne more poskrbeti, da bi se odpošiljala pisma domačih?! Mi nimamo niti poštnega nabiralnika, naša pisma pobira poštni sel, ki jih mora nesti k poštnemu uradu, dve uri od nas oddaljenemu. To se nam navsezadnje zdi že preneumno. O tej zadevi boste zastavili odločilno vprašanje ministrstvu, ali pa boste doživeli, da bo pri bližnjih volitvah naše glasove dobil komunistični kandidat.«

Izkazalo se je da je ta grožnja nepotrebna; gospod poslanec je bil prav za prav vesel, da bo vendar enkrat v zbornice mogel kaj več reči kakor samo »Čujte, čujte!« in pa »Fej!«. »Čemu neki Nemci plačujejo vojno odškodnino, če pa morajo tisoči Francozov biti odrezani od vsake prosvete in životariti?!«

Zastonj je prestrašeno ministrstvo ponujalo poslancu v okrožnem mestu spomenik padlim junakom; hrabri poslanec je odvrnil z zmagovitim zasmehljivim odgovorom, češ da se mu to ne zdi primerno za pospeševanje prometa. (»Prav dobro! Izvrstno!« Ploskanje na leviči, mrmranje in ugovarjanje na desnici, nemir in ropot v zbornici.) Ministrstvo je bilo osmešeno, celo omahovalo je: naglo pa se je odločilo, da je dovolilo spoštovanemu gospodu poslancu poštni urad ter telefonsko postajo.

Kar pa je zdaj sledilo, županu ni bilo težko: dosegel je, da je bila odstavljena učiteljica imenovana za voditeljico poštnega urada in da je dobivala za 33 frankov višjo plačo.

Tako je pomagal vladi varčevati! Hi, hi, za celih 33 frankov je zmolzel državo...

Občina se je vila od smeha, da je bil župan tako potegnil vlado. Pri tem pa občanom ni prav nič prišlo na um, da bi upokojili starega pismo- noša, ki je že štirideset let opravljal svojo službo.

Da pismo- noša ne zna brati, to ni pač nikaka nesreča, nasprotno: ker je moral od hiše do hiše spraševati, za koga neki je pismo, je vsakdo zvedel vse novice prav hitro in na najbolj priprost način — če je Pavel pisal iz Algira svoji Marički, če je voditeljica že prejela svoj časopis z lepimi podobami in tudi vse druge reči.

Poslopje za novi poštni urad je bilo sezidano in stoji še danes mirno in tiho sredi svojega majhnega vrta, obsevano od sonca. Tu notri pa ima le eden besedo, vsa vas ga razvaja in ljubkuje: majhen bodoči »neznan vojak«, ki pravkar dremlje v opoldanskem spancu, drobne pesti ima stisnjene na materinih prsih, pesti, tako velike kakor rožni list in tako močne, da bi bile malodane vrgle — ministrstvo!

† P. Salvator Zobec

(Konec.)

Leta 1911 je bil p. Salvator prestavljen na Brezje kot rektor ondodne božjepotne cerkve in predstojnik samostana. O svojem delu poroča takole: »Tukaj smo postavili oltar presv. Srca Jezusovega, kakor ga je naročil še pred menoj p. Marijan, prestavili in povečali smo orglje, naredili prižnico in ograjo na koru. Čez dve leti (l. 1913) so me prestavili nazaj v Ljubljano za voditelja III. reda.«

Kakor drugi časopisi, tako je v povojnem času tudi »Cvetje« zašlo v težko krizo. Prišle so povsem spremenjene razmere v tiskarnah, sprememba valute itd. V teh težkih časih je vodstvo provincije p. Salvatorju l. 1920 izročilo uredništvo »Cvetja«, katerega je z vso ljubeznijo rešil propada in ga urejeval celih 8 let. Da je sam pridno pisal v »Cvetje«, čigar urednik je bil, je samoposebi umevno. Leta 1922 je spisal in izdal knjigo pouk za novince pod naslovom: »Red za ljudi, živeče med svetom.« Leta 1925 je pa sestavil in izdal tudi priročno knjigo za ude III. reda svetega Frančiška: »Življenja pot«.

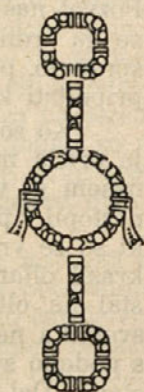
Glavno njegovo delo v Ljubljani pa je bilo vodstvo in organizacija III. reda. Zanimive so njegove misli o organizacijah, zlasti še o organizaciji III. reda, katere tu dosledno navajamo:

»Tretji red sem vodil (in ustanovil) na Sveti gori, v Pazinu, zopet na Sveti gori, v Nazaretu, na Brezjah in v Ljubljani, torej skupaj nad 30 let. Tudi Marijino družbo sem vodil, v Pazinu sem pa vodil bratovščino presv. Srca Jezusovega, ta je tam še najbolj uspevala. III. red je za tamošnje ljudi prevzvišen, tega mnogi in večina ne doseže, so preveč v materielno zatopljeni. Saj na Brezjah ni nič boljše, in drugod gre tudi bolj trdo. Mnogo sem premišljeval, kako bi mogel možke za III. red pridobiti: S primernimi letaki? Pa nočejo brati. Z zborovanji? Z duhovnimi vajami? Ne pridejo zraven. — Prišel sem na to, da je treba tudi za III. red dobiti poklic od Boga, zato je treba v ta namen veliko moliti. Ženske je lažje dobiti, pa je težava v tem. Stare ostanejo stare klepetulje in trme, če jih še tako učiš, mlade so pa večkrat kakor slama, ki jo zažgeš, najboljše so še od 22 do 32 let stare, take se upognejo, potrudiijo in vztrajajo, zato pa nad 50 let starih ne sprejemem rad, ker trpi potem ugled III. reda. Pri mlajših do 20 let je pa treba previdnosti in večkrat strogoosti. Kolika napaka je tudi v tem, da tretjega reda ne omenjajo gospodje na prižnici.«

Posebej njegovo delo pri organizaciji in vodstvu ljubljanske III. redne skupščine lepo opisuje žena Ana Kušarjeva takole: »14. septembra 1913 je bila prva seja, pri kateri je potrdil stari odbor in odložil volitve do prihodnjega leta. Z vso mirnostjo je začel svoje uspešno delo. Po njegovem večkrat poudarjenem prepričanju, da je tretji red pravi od svete Cerkve potrjeni red, ki zahteva od svojih udov, da stremijo po popolnosti, je usmeril takoj svoje govore pri mesečnih shodih v to, da navduši tretjerednike za pravo redovno življenje med svetom. Razlagal nam je: Kaj je popolnost, v čem obstoji, o notranjem in zunanem zatajevanju, o pomočkih v dosego popolnosti, o posameznih čednostih, o stopnjah popolnosti, o dolžnosti tretjerednikov, da se trudijo doseči popolnost v okviru tretjerednega vodila. Nato je zopet opozarjal na vodilo, razlagal točko za točko, poučeval in opozarjal na napake in napačno tolmačenje vodila ter priporočal, naj se vsaka tretjerednica potruji spoznati in si na pamet

zapomniti vsa poglavja vodila. Potem prešel pri svojem pouku na sveto spoved, pogostno sv. obhajilo, dajal zglede iz življenja tretjerednih zaščitnikov in sv. Frančiška. Vse leto se je mudil pri sv. maši. Obravnaval je življenje sv. Antona, sv. Elizabete i. dr. Pri zadnjem njegovem mesečnem shodu se je nit njegovih govorov ustavila pri premišljevanju o notranjem življenju in o pomoči, ki nam jo za vajo v tem daje Sv. Duh. Kar ni se mogel ločiti od nas in vedno znova poudarjal, da zamore človek v moči Sv. Duha prenesti vse trpljenje, tudi težave boleznin in celo smrt. Zvesto smo ga poslušali in marsikatera tiha solza se je utrnila pri misli na njegovo bolezen in ker smo slutili, da je to njegova zadnja beseda.

Po večkratni vizitaciji je p. voditelj polagoma spoznaval vse tretjerednike osebno, dasi nas je okoli 2000. S kako potrpežljivostjo je ob takih prilikah poučeval, svoril, bodril in tudi grozil. Spomnim se, kako mu je nekoč neka oseba rekla: »Zakaj me boste izbrisali, saj nisem nič naredila,« on ji je pa mirno odgovoril: »Saj prav zato, ker nisi storila tega, česar predpisuje vodilo.« Seveda je ostalo le pri svarilu.

V skrbi za duše pa mesečni shodi p. voditelju niso zadostovali, zato je že l. 1914 vpeljal prve skupne tretjeredne duhovne vaje. S kako vnemo nam je tedaj razlagal namen človeka na zemlji, govoril o namenu in pomenu tretjega reda, opozoril na vse dolžnosti; z njemu lastno bistrotumnostjo je posvetil v vsak kotiček, kjer bi bilo morda najti kaj pomanjkljivega. Iskrene besede njegovih govorov so kar prebudile iz spanja mlačnosti; malosrčne pa je zopet skušal dvigniti s tolažilnimi besedami. In da je bilo duhovno veselje popolno, je razložil velik zaklad milosti in mnogoterih dobrot, ki jih uživa dobra tretjerednica. In vprav te prve duhovne vaje so duhovno življenje naše skupščine močno poživile. Pa cerkev mu je bila preveč splošen kraj, zato je prenesel duhovne vaje v tretjeredno dvorano. Le-ta ne obseže vsega števila naših tretjerednic in zato je bilo potrebno, da je ponovil duhovne vaje v enem postnem času po večkrat, celo enajstkrat. Hipni uspeh je bil vedno velik, udeležba mnogoštevilna, gorečnost izdatna, red vzoren, »sad pa« — tako se je izrazil p. voditelj — »je odvisen od dobre volje udeleženk.« Tako so se vrstile duhovne vaje leto za letom, dokler v letošnjem letu nismo prišli do premišljevanja o skrivnosti smrti v Bogu, kateri je kaj kmalu sledila resnična smrt, ki nam je odnesla požrtvovalnega voditelja ko zrel sad v nebesa.

Po resnem času duhovnih vaj smo navadno napravili vsako spomlad kak skupen izlet. Šmarna gora mu je bila najljubša, kjer je vprav tej

božji poti pripisoval milost redovnega stanu. Kamor pa smo romali, povsod smo opravili resno pobožnost — včasih smo kar ves dan molili. Ko smo ga nekoč hoteli obdržati nekoliko dalje pri kosilu, češ, da imamo glavo (njega) tu, nas je zavrnil, rekoč: »potem glavo glava boli«. Vedno pa smo se iz takih izletov vračali zadovoljni, polni dušne radosti. Deček, ki se je kot strežnik nekoč udeležil takega izleta na Šmarno goro, je zvečer ves blažen vzkliknil: »Danes se pa ne bojim umreti, saj sem bil pri sv. obhajilu in pri Materi božji.« Tako je znal p. voditelj uporabiti tudi zabavo v to, da pelje duše bližje k Bogu.

V vojnem času mu tudi četrta ura zjutraj ni bila prezgodnja, da je napravil s tretjeredniki prosivno procesijo na Rožnik ali Šmarno goro.

Leta 1915 smo menda prvi v tej provinciji slovesno v cerkvi po obredniku seraf. reda obhajali 50 letnico treh tretjerednic. Na podlagi speva »Moja duša poveljuje Gospoda...«, je poudarjal p. voditelj vzrok veselja redovne osebe po preteku 50 letnega zvestega redovnega življenja. Spomnil na dobrote, ki jih daje tretji red in vzpodbujal k hvaležnosti. Pozval nas je vse, naj cenimo in spoštujemo tretji red, kakor zasluži in se ga trdno držimo, tisti pa, ki še niso v tretjem redu, naj ga dobro spoznajo, potem se ga bodo nehote oklenili. Njegova izrazita želja je bila, pripeljati kolikor mogoče mnogo ljudi v tretji red.

Ko so leta 1916 valovi svetovne vojne dosegli Sveto goro pri Gorici, je prišla milostna podoba M. B. v ljubljanski samostan, kjer je našla v našem p. voditelju najzvestejšega varuha. Močan pretresljiv preokret je nastopil v pobožnih vajah naših tretjerednic. Opravljali smo devetdnevnice, ki so se vršile pod vtisom vojnih grozot ena za drugo. P. voditelj je sam krasil oltar M. B. s cvetjem, ki so mu ga donašale tretjerednice. Ko je stal na oltarju in prestavljal šopke, so ga nekateri imenovali živega svetnika na oltarju. S kako vnemo je vodil priprave za prošnjo procesijo s podobo svetogorske M. B. Kako zvesto jo je čuval in zadrževal v samostanu! Dal je napraviti kopijo — ki krasi sedaj oltar v Šiški — original pa shranil, da ga nihče ni mogel odnesti. Poslal me je celo do velikega župana s prošnjo, naj odreče ital. oblastem izročitev milostne podobe. In za nekaj časa mu je to uspelo — dokler ni prišel čas, da se je moral ločiti od milostne podobe, ko jo je odpeljal goriški nadškof dr. Sedej. Poln želja vspostaviti čimprej od Italijanov porušeno svetogorsko svetišče, se je leta 1918 podal na kraj. Med neizstreljenimi granatami in razvalinami je poiskal zadnje kamenčke nekdanjega veličastnega velikega oltarja in jih prinesel s seboj. Eden teh drobcev je vzidan v oltarju svetogorske Matere božje v Šiški. Ob razvalinah ves užaloščen je vzkliknil: »Tožil ne bom, ker bi bilo brez uspeha. Pač pa je treba takoj dognati, ali se da kaj pomagati, in mislim, da se da, če le hočemo.« Ko se je vrnil domov, je sestavil odbor, ki je zbiral darove za svetogorsko svetišče in to s precejšnjim uspehom. Bridko je tudi občutil žalostno usodo goriških beguncev. Oskrbel jim je takoj nekaj obleke, obutev in živil.

Veliko skrbi je posvetil proslavi 700 letnice tretjega reda, ki smo jo obhajali leta 1926. Zato je naprosil najboljše govornike in prijatelje tretjega reda, tisočglava množica tretjerednikov pa je napolnila tako cerkev kakor tudi dvorano v Unionu dne 24. julija 1926. Podrobnejše poročilo o tem je izšlo v »Cvetju« (XXXVIII. l., št. 9—12). Za duhovno prenovitev v duhu sv. Frančiška pa je skrbel s tridnevno predhodno pobožnostjo. Par let kasneje smo se spomnili 700 letnice smrti sv. Antona in sv. Elizabete ter opravljali vsakokrat tridnevnice odnosno devetdnevnic. Šli smo tudi v procesiji na Rocno.

Na Silvestrovo je vpeljal posebno pobožnost v zahvalo za vse v pretečenem letu prejete dobrote in milosti. Samoobsebi umevno smo imeli vsak mesec redni shod v cerkvi, poleg tega pa za zadržane naslednji dan shod v samostanski dvorani. Prizadeval se je vedno ustreči vsem potrebam tretjerednikov in bil pripravljen podeljevati vesoljno odvezo ob delavnikih kar trikrat na dan.

Koliko se je trudil za cerkev sv. Frančiška v Šiški. Skupno s preč. g. p. provincialom je oskrbel načrt najbolj priznanega mojstra. Da ste ga videli, s kako vnemo je zbiral prispevke in skrbel, da se z zidavo čimprej prične. Že leta 1914 je prejel po zapisniku prvi dar tretjerednikov. Vsako priliko je porabil v to, da je tretjerednike vse dežele navdušil za to misel, saj je šlo za čast in spomenik njegovega duhovnega očeta.

Sam poln frančiškovega duha, se je izčrpal za večni blagor duš bodisi tretjerednikov pa tudi kot misijonar po deželi. Poznan je bil kot najboljši ljudski govornik in vse se je zateklo k njegovi spovednici. Predsedel je ob takih prilikah po več ur v spovednici in pač tu bo iskati vzrokov njegove boleznin in prerane smrti.

Ko je tretjerednike navajal k popolnosti in bogoljubnemu življenju, pa nikakor ni pozabil tudi na njih časne potrebe. Sijajen dokaz za to je »Frančiškov dom«, ki bolj jasno priča — ko vsaka beseda — da je delal, skrbel in živel za tretji red. Leta 1917 najdemo v zapisniku sklep odbora vpisan, da se za sklad nabrani denar sme uporabiti edino le za tretjeredni dom. In od tedaj naprej je bila to njegova neprestana želja, dokler se mu ni leta 1931 dne 1. septembra uresničila, ko so se vselile prve trejerednice v novo zidano stavbo. Pazljivo je spremljal potek zidave hiše in skoraj bi dejal, kumoval vsaki opeki, ki se je vzdala.

Ostala bi vrzel v tem dopisu, ako ne omenimo značilne lastnosti našega p. voditelja, to je njegova preprostost in skromnost v občevanju s tretjeredniki. Bil je človek iz ljudstva, ki mu je ohranil zvesto čuteče srce. Ni čuda, da so se tretjerednice v vseh mogočih slučajih zaupno obračale k njemu za svet. Vedno na razpolago je tolažil tu, pomiril tam, koliko src je šlo opogumljenih od njega. Le Bogu je znano to požrtvovalno, tiho delo. Iskal ni priznanja pri ljudeh. Ob priliki srčne zahvale po duhovnih vajah, nam je pokazal proti nebu in dejal: »Samo Bog, da bo kaj blagoslova.« Zato je teden pred smrtjo mirno rekel: »Saj se nič preveč ne bojim, čim prej, tem boljšel«

Kdor se je njegovemu dušnemu vodstvu izročil, na tega ni pozabil — ostal mu je zvest in požrtvovalen vodnik do zadnjega. Sploh pa je vsakdo v duhovnem oziru našel najboljšega svetovalca in odkritega priateljca. Njegovi sveti in odgovori so bili točni, zanesljivi, odkritosrčni, temeljili so na dobrem spoznanju krščanske morale in božjih zapovedi. Jasno in odločno je poučeval, pa tudi opominjal brez strahu in omahovanja.

Tretjeredniki, ostanimo mu zvesto hvaležni tudi po smrti!

Na praznik apostolov vere, dne 29. junija, smo ga spremljali na zadnji poti. Skromen in preprost po zunanjem blesku je bil njegov pogreb — a obenem veličastna manifestacija neutrudljivega požrtvovalnega dela, ko je skoraj 2000 glava množica tretjerednikov stopala pred krsto in glasno molila sveti rožni venec.

O odprtem grobu smo drug za drugim se zadnjič poslovili od svojega voditelja. Kaj smo čutili, je težko povedati, solze pa so govorile o ljubezni in vdanosti tvojih zapuščenih frančiškovih otrok.

Skrbni oče, prosil je za nas pri Bogu, da se, živeč po tvojih naukih, enkrat zopet snidemo v nebesih!«

Sveti Konrad iz Parzhama

Življenje kapucinskega brata lajika

(Nadaljevanje.)

XVIII. Brat Konrad častivec Srca Jezusovega in Matere božje

»Glej, to Srce, ki je ljudi tako zelo ljubilo.«

»Prizadeval si bom Marijo prav prav prisrčno častiti in jo posnemati.«

(Brata Konrada 11 sklep.)

Že kot deček je začel brat Konrad častiti presv. Srce Jezusovo. V zgodnji mladosti se mu je zbudila misel in želja, božjemu Srcu prinašati zadoščenje za razna žaljenja. Isto sveto vajo je ohranil pozneje. Nепrestano je častil to božje Srce kot ud »Častne straže božjega Srca«. — V starosti 18 let si je izvolil sv. Alojzija za varha svoje mladosti. Zelo rad je ponavljal nazive in vzdihljaje v čast božjemu Srcu. Iz življenja pobožnih častilcev božjega Srca Jezusovega si je zbral najlepše molitvice v čast Srcu Jezusovemu, ki so jih le-ti opravljali in jih je pogosto ponavljal. — V mesecu juniju je v celici sv. Aleša prav okusno okrasil podoba Srca Jezusovega. Iz te pobožnosti je črpal krščanske čednosti: potrpežljivost, krotkost, ki so mu bile res potrebne v njegovi službi.

Drugi vir obilnih milosti je bilo njegovo otroško češčenje Matere božje. Že v prvih otroških letih se je začela ta pobožnost v srcu razvijati. Z leti je rasla vedno bolj, zlasti še, ko je na svojem potu v šolo in nazaj tako rad molil sv. rožni venec. Za to pobožno vajo je znal tudi druge tovariše. pridobiti. Kmalu se je razvila celo procesija z njim molečih otrok.

Pozneje ga je kot mladeniča neprenehoma spremljal rožni venec in to tudi pri vsakdanjem opravilu v hlevu, na polju, v gozdu — povsod. Z veliko vnemo je obiskoval Marijina božjepotna svetišča. Bil je vnet ud bratovščine brezmadežnega Srca Marijinega za spreobrnjenje grešnikov. Od mladosti je nosil škapulir Matere božje. Pred redovno obljubo je napravil razne dobre sklepe, med temi tudi tega, da bo Marijo vedno častil in njene čednosti posnemal. V tem sklepu je vedno bolj napredoval, dokler ni postal oni izreden častivec Marijin, kakršnega sedaj občudujemo. Njegove želje so bile izpolnjene, ko je dobil poziv od redovnih predstojnikov, naj se poda v samostan v Altötting, kjer je milostno svetišče preblažene Device Marije. Ko so ga pozneje predstojniki za kratko časa predstavili drugam, se mu je godilo kakor lastovici, ki izgubi svoje gnezdo.

Vsa njegova pisma začenjajo: »Hvaljen Jezus in Marija«, in končajo: »Priporočim te svetima Srcema Jezusa in Marije.« Ponovno je prosil svoje brate in sestre doma, naj skrbno krasijo Marijin oltarček, pred katerim je sam nekdanj tolikokrat opravljal Marijine pobožnosti.

Kar je drugim priporočal, je tudi sam vršil. Z veliko iznajdljivostjo je kinčal Marijine podobe, posebno v majniku. Noben dan ni izostala molitev sv. rožnega venca in lavretanskih litanij. — Kdo ve, kolikokrat na dan je pozdravil svojo nebeško mater z »Zdravo Marijo«. Prav čudno je, da je po smrti ostal sredinec njegove leve roke nestrohnjen, okoli katerega je imel služabnik božji navadno ovit rožnivenček Brezmadežnega spočetja.

S pridnim branjem marijanskega slovstva in premišljevanjem verskih resnic o Mariji si je mož božji pridobil mnogo znanosti o Marijinih čedno-

stih in svetosti. Na Marijine praznike se je pripravljajl s postom in devetdnevniciami. Otrokom v zavodu Josephsburg je prinašal podobice, da so z njim opravljali devetdnevnice. Ko je stopal k nočni korni molitvi po samostanskih stopnicah, je na vsaki pozdravil nebeško Gospo z »Zdrava Marijal« Posebno je častil Marijo v njenem Brezmadežnem spočetju in

Cerkev sv. Ane z delom samostana, v katerem se je brat Konrad v službi Boga in ljudi posvetil. Šesto okno od cerkve je okno celice, v kateri je Konrad umrl

njenih sedmerih žalostih. Silno ga je v srcu in duši zbolelo, ko je l. 1854 neki duhovnik javno nastopil proti verski resnici Brezmadežnega spočetja Device Marije. Pogostokrat so ga videli moliti z razprostrtimi rokami tudi pred podobo žalostne Matere božje. Brat Konrad pa ni samo z ustnimi molitvami Marije častil. Storil je še več. Zvest svojemu sklepu je skušal Marijo posnemati v njenih čednostih. Kdor ga je bliže poznal, trdi, da si jih je v visoki meri prilastil.

Prav posebno pa je spoštoval in častil milostno Mater božjo v Altöttingu. Celih 41 let je vsak dan na vse zgodaj stregel pri sv. maši v milostni kapeli. To je bilo njegovo največje veselje. Nikakor pa se ni trmoglavo potegoval za to službo. Če je opazil, da bi rad kdo drugi to službo vršil, se je takoj skromno umaknil v kak kapelin kotiček.

Sloves o svetosti brata Konrada je dospel tudi v Attel, v samostan usmiljenih bratov. Tam je bil neki brat Wolfgang Galler, ki je znal preskušati svetost in čednost pobožnih ljudi. Ko je zvedel o svetosti brata Konrada, je rekel: »Toliko časa ne verujem v njegovo svetost, dokler ga ne preizkusim.« Nekaj let pred smrtjo brata Konrada je prišel brat Wolfgang v Altötting. Znano mu je bilo, da brat Konrad že 40 let zvesto in pobožno streže vsak dan pri sv. maši ob petih v milostni kapeli. Sam pri sebi je dejal: »Ako mi brat Konrad prepusti brez ugovora svojo službo, potem verujem, da je svetnik.« In res, malo pred peto uro zjutraj se poda v zakristijo in prosi brata Konrada, ki je že čakal, da mu odstopi angelsko službo. Brez najmanjšega ugovora mu izroči s prijaznim obrazom mašno knjigo. — Tako se je brat Konrad tudi v tem oziru skazal junaško čednostnega.

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje

»Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; ne kakor daje svet, ga vam jaz dam.« (Jan 14, 27.)

Če tvoja duša išče miru, tedaj poklekni k Jezusovim nogam in moli odkritosrčno sledečo molitev:

O Jezus, krotak in ponižen iz srca, usliši me!

Želje, da bi bil češčen, reši me, o Jezus!

Želje, da bi bil ljubljen, reši me, o Jezus!

Želje, da bi se kdo name oziral, reši me, o Jezus!

Želje, da bi bil hvaljen, reši me, o Jezus!

Želje, da bi imel prednost pred drugimi, reši me, o Jezus!

Želje, da bi me kdo vprašal za svet, reši me, o Jezus!

Želje, da bi žel priznanje, reši me, o Jezus!

Želje, da bi se mi prizaneslo, reši me, o Jezus!

Strahu pred ponižanjem, reši me, o Jezus!

Strahu pred zaničevanjem, reši me, o Jezus!

Strahu, da bi bil zavržen, reši me, o Jezus!

Strahu pred obrekovanjem, reši me, o Jezus!

Strahu, da bi bil pozabljen, reši me, o Jezus!

Strahu pred zasmehovanjem, reši me, o Jezus!

Strahu pred razžaljenjem, reši me, o Jezus!

Strahu, da bi bil osumnjen, reši me, o Jezus!

Da bi drugi bolj ljubljeni bili kakor jaz, daj mi, da to želim, o Jezus!

Da bi se za druge bolj zmenili kakor zame, daj mi, da to želim,

o Jezus!

Da bi drugi v spoštovanju sveta rasli in bi jaz padal, daj mi, da to želim, o Jezus!

Da bi druge imeli za koristne in bi mene porinili v stran, daj mi, da to želim, o Jezus!

Da bodo drugi hvaljeni in jaz pozabljen, daj mi, da to želim, o Jezus!

Da bodo drugi v vsem imeli prednost pred menoj, daj mi, da to želim, o Jezus!

Da bi drugi kljub vsem mojim naporom bili mnogo boljši kakor jaz, daj mi da to želim, o Jezus!

Če te bo Bog uslišal in to bo storil, če ga pristréno za to prosiš, koliko miru bo prišlo v tvoje srce, kakšen pokoj v tvoje oči, kakšna sreča v celo tvoje življenje!

Ali ne prihajajo morda tri četrtine vsega zla in še veliko več iz neopravičenega precejnjanja samega sebe in iz hrepenenja samega sebe povzdigniti do veljave?

»Najslajše, kar je na svetu,« tako piše neki pisatelj, »je biti pozabljen od vseh ljudi, razen od tistih, katere ljubimo in ki nas ljubijo. Vse drugo nam prinaša več nemira kakor veselja, in ko smo enkrat svoje delo na zemlji opravili, je največja sreča, da z zemlje zopet zginemo.«

Delajmo veselo in skrbno v tistem krogu in tistih okoliščinah, katere je Bog vsakemu izmed nas odločil.

Ne dajmo se motiti od častihlépne misli: Lahko bi delal kaj boljšega. Skrbimo le zato, da prav in čim popolneje vršimo dolžnost na tistem mestu, na katerega nas je Bog postavil.

»Človek je za delo rojen in ptica za letanje« (Job 5, 7).

Tudi delavni dan mora biti posvečen službi božji, ne samo nedelja ali praznik. Vse tvoje delo mora postati molitev.

Bodi svojega dela in svojega poklica vesel zaradi dela samega. V vsakem delu je nekaj, kar človeka dviga, je nekaj lepega, kakor hitro znaš dati življenju pravi smisel in delu svojega življenja znaš dati dušo in kakor hitro se zavedaš, da ima zvesto delo tvojega življenja tudi višjo vrednost.

Bodi vesel svojega dela in svojega poklica zaradi dolžnosti. Vsaki izvršeni dolžnosti sledi mir in veselje in tolažba in blažena zavest. Največja sreča življenja nikakor ne obstoji v izpolnjenih željah, marveč v izvršenih dolžnostih, ki so bile v duhu vere v Boga in ljubezni do Boga z radostjo izvršene.

Bodi vesel svojega dela in svojega poklica zaradi Boga, kajti njemu služimo, ne kot sužnji, ampak kot svobodni. Vsako suženjstvo napravi človeka zlovoljnega, vsaka ljubezen pa ga napravi srečnega. Rečeno je: Spoštuj praznik, rečeno pa mora biti tudi: Posvečuj delavni dan, to se pravi, tudi delavniku moraš vdihniti dušo in ga z molitvijo in delom v službi Boga in z mislijo na večnost v resnici posvetiti svojemu Stvarniku.

Bolest je zemlja za človeško življenje. In vendar se človek z velikim trudom sredi svoje revščine prikoplje do tega, da iztakne vse mogoče nesmiselne radosti, ki v njih išče omame. Ogibljimo se teh bedastih radosti sveta; dajmo, da se nam misli pomude pri kazni, ki jim mora slediti, in prosimo Boga za tiste srečne solze, ki jih je Jezus blagoslovil s tolažilnimi besedami: »Odpuščeni so ti mnogi grehi, ker si mnogo ljubila.«

Lamennais.

Kristus in živali

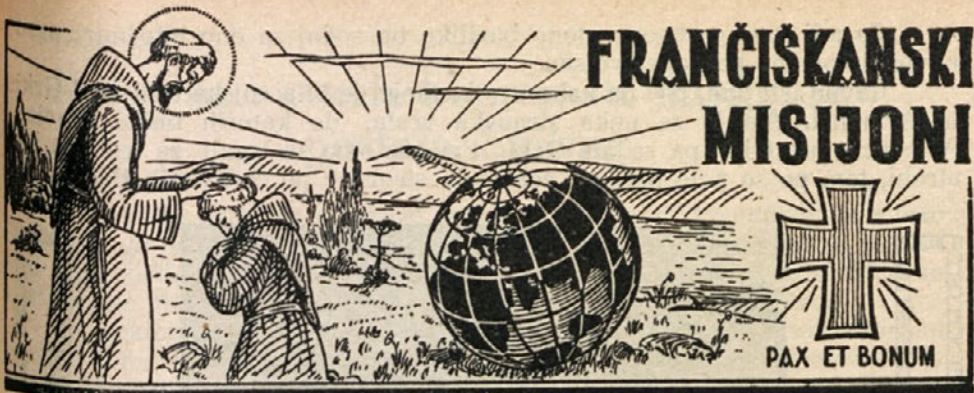
Ves svet je bil prizadet po prokletstvu greha in zato — po besedah apostola Pavla — tudi nerazumna bitja hrepenijo po odrešenju. Kristus, ki je prišel, da bi vse popravil, je celo stvarstvo objel s svojim velikim in dobrotnim srcem in ko bo enkrat delo odrešenja prišlo do svojega zaključka, tedaj bo prokletstvo greha vzeto proč od stvarstva in »nastalo bo novo nebo in nova zemlja«.

Že tekom svojega življenja na zemlji se je Gospod poln ljubezni oziral tudi na nerazumna bitja, in tudi nanje je padal odsev božjega blagoslova. Dalo bi se razpravljati o tem ali je v evangeliju bilo večje časti deležno jagnje ali golob. Podoba goloba je izbral Sveti Duh, da je pri Jezusovem krstu v Jordanu na čuten način pokazal svojo prisotnost. Jagnje je Zveličar izbral za svoj lastni simbol. Že preroki so napovedali, da bo kakor jagnje peljan v klavnico, pustil se je od svojega predhodnika imenovati Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta in jedel je velikonočno jagnje s svojimi učenci, da bi to predpodobo izpolnil. Na tretjem mestu moramo imenovati bitje, ki pri ljudeh zavzema zelo nizko stališče. Napuhnjenega konja je Gospod prezrl, krotko in ponižno pa je sedeč na hrbtu osla šel v Jeruzalem, kakor je tudi osel nesel Dete in Njegovo Mater v Egipt. Ovčice pridejo do visoke časti, ker so nekaka predpodoaba tistih, ki hodijo za Njim in katerim je On dobri Pastir, med tem, ko hudobni volk predstavlja sovražnika. Slabo vlogo igra prašič, saj se je smela cela legija hudičev iz Geraze preseliti v svinjsko čredo in se gorje izgubljenega sina ravno v tem kaže, da je moral pasti prašiče. Častno je omenjena kamela v resnem opominu na bogatine. Celo mali ubogi vrabec naj bi bil naš učitelj, s tem da nas spominja na božjo previdnost. »Noben vrabec ne pade raz strehe brez volje mojega Očeta.« Tudi lisica je omenjena, kako ima svoj dom v votlini, medtem ko Sin človekov nima, kamor bi glavo položil. Tudi orol je imenovan v pregovoru: »Kjer je mrhovina, tam se zbirajo orli.« Bržkone pa moramo pri tem misliti na jastrebe. Prezreti ne smemo tudi vola, ki ga je treba, če je padel v vodnjak, tudi na sobotni dan potegniti ven. Pes ima v starem zakonu pri Tobiji še dosti lepo vlogo, v ostalem pa je veljal Izraelcem za nečistega. Pes nastopa v priliki pri ubogem Lazarju v nekako dvomljivi luči. Pride in liže rane ubogega berača. Ne vemo, ali naj bi v tem gledali, kakor pravijo nekateri razlagavci, vso nemoč Lazarjevo, ki se dotikanju po tej nečisti živali ni mogel izogniti, ali naj z drugimi razlagavci v tem gledamo pričevanje, ki naj osramoti neusmiljenega človeka, da celo žival kaže več usmiljenja kakor človek. Častno so omenjene tudi ribe, saj so bili apostoli ribiči in je Gospod njihov ribolov čudovito blagoslovil. Posušene ribice je obenem s kruhom v puščavi pomnožil in dal razdeliti. Košček pečene ribe je sam po svojem vstajenju, ko ni potreboval nobene hrane več, pojedel, da bi učence prepričal o resničnosti svojega vstajenja. Riba je morala v svojih ustih prinesiti Petru dva novca, da je z njima plačal davek za tempelj, zase in za svojega Učenika. Riba je bila celo prvim kristjanom predpodoaba Zveličarja samega.

Če vse pregledamo, vidimo, kako se je Gospod s svojo ljubeznijo približal tudi živalim in tudi to je majhna poteza njegovega značaja, ki ga nam kot človeka še bolj približuje.

Kdor sam ne pozna trpljenja, drugim težko deli tolažbo. Wibbelt.

FRANČIŠKANSKI MISIJONI

P. ADOLF:

Bazilika Rojstva Gospodovega v Betlehemu

(Nadaljevanje.)

To je bil kritičen, odločilen in nevaren trenutek. Če bi bili Grki spustili kamen na naše, bi bili naši v istem trenutku z vso silo potegnili Grke z lestvico v globočino in na mestu bi bilo nekaj ranjenih ali pa celo mrtvih na obeh straneh.

Tu je posegel vmes glavar in policija. Grke s kamnom so potisnili nazaj, drugi pa so lestvico popustili in padla je na našo teraso.

Boja je bilo konec in zmaga naša. Sovražnika pa sta stala ločena, vsakteri na svoji strehi.

Cela bitka pa je bila tudi naslikana na fotografičnih ploščah.

Prva plošča kaže Grke na njih terasi. Na sredi je glavar, na eni strani njega je policija, na drugi pa grški duhovniki in delavci z lestvicami.

Druga slika kaže lestvico visoko v zraku. Trije delavci jo spuščajo počasi na našo stran. V bližini je grška duhovščina in drugi pomagači. Glavar pa se skriva za njih hrbte, ker se boji fotografičnih aparatov.

Tretja slika kaže odločilni trenutek. Naši so pograbili lestvico in jo vlečejo na našo stran. Grki jo le s težavo držijo in bati se je, da bodo šli ž njo v globočino. Drugi Grki porivajo velik kamen, da bi ga spustili na naše glave. Glavar in policija maha z rokami in miri, grški duhovniki pa bežijo, kar kaže, da bo boj na življenje in smrt.

Četrta slika kaže mir na strehah. Vidi se Grki, ki odhajajo, njih lestvica pa leži na naši terasi.

Ko se je bila vojska na strehi začela, je bil glavar takoj telefoniral po vojaško pomoč v Jeruzalem. Ni bilo še minulo pol ure, in že sta stala pred cerkvijo dva avtobusa z vojaki. Toda vojske je bilo že konec in na strehah mir. Vojaki so ostali kar v vozovih in so čakali na komando. Glavar je zopet telefoniral v Jeruzalem in dobil je odgovor, da ne sme več siliti v frančiškanski samostan in da naj se vojaki vrnejo v kasarno.

Straže na obojnih strehah so ostale ves dan, toda ljubi mir se ta dan v Betlehemu ni več motil.

Iz tega popisa pač vidite, da ima katoliška cerkev pri baziliki Rojstva Gospodovega v Betlehemu goreče varuhe; varuhe, ki imajo skoraj večje želje postati mučeniki, kakor pa spoznavavci ali pa spokorniki. Da je stvar res taka, to dobro vedo Grki, ki porivajo v boj rajši policijo in glavarja, kakor pa da bi šli sami v sveto vojsko.

Zaradi leve cerkvene stene bazilike bo sedaj za eno leto mir; pred novim letom bo pa zopet vojska.

Ravno isti dan, pač pa kako uro kasneje, je bila vojska tudi med Grki in Armenci. Šlo je za neka stranska vrata, do katerih imajo pravico Armenci, protivivo pa se jim Grki. Pri nas smo se trgali za lestvico na strehi, tam pa so pele metle v cerkvi in sicer ne po cerkvenih tleh in ne

Notranjščina suitinske cerkve, kjer so imeli komunisti svoje seje

po cerkvenih klopeh, temveč po cerkvenih glavah. Na kateri strani je bila tam zmaga, mi ni znano.

Glejte, v Betlehemu imamo na praznik Nedolžnih otrok res tepežni dan, toda hlebčkov ne delijo, kakor so jih nekdaj delili pri nas, temveč je res pravi tepež.

(Dalje prihodnjič.)

Dobrotljiv človek molči, čeprav ga muči dolgočasje, čeprav ga boli storjena krivica. On molči, o napakah bližnjega, govori pa, ko bližnji potrebuje dobre in tople besede.

Lamennais.

Kako so zavzeli komunisti misijonsko postajo Suting

Bilo je 21. oktobra lanskega leta, ko so navalili komunisti na mesto Suting in ga po tridnevnem boju zavzeli. Z mestno posadko vred so zbežali tudi duhovniki, redovniki in sestre presv. Srca. Ostale so le frančiškanke misijonarke Marijine, ki nikakor niso hotele zapustiti svojih sirot.

24. oktobra okoli poldneva so prišli komunisti pred samostansko porto. Dober krščanski meščan, ki je misijonarke globoko spoštoval, je preplezal obzidje in nasvetoval predstojnici: »Rdeči so pred vratmi. Skrijte nemudoma vse Evropejke in pojdite komunistom nasproti z otroki in kitajskimi sestrami.«

Rdeči pa s tem niso bili zadovoljni in so začeli klicati: »Pokličite Evropejke! Hočemo jih videti!«

Prišla je predstojnica z dvema sestrama, toda komunisti s tem niso bili zadovoljni. »Koliko jih je v samostanu?«

»Pet.«

»Naj se torej pokažejo še ostale!«

Ko so bile vse zbrane, je nameril poveljnik nanje samokres in zakazal s hreščočim glasom: »Sledite nam!«

Vsak odpor bi bil brezpredmeten. Sestre so tiho sledile na ulico. Ko je tam izgovoril poveljnik pritajeno: »Trebajo jih bo pomoriti,« so mislile sestre, da jim bije poslednja ura in so vse darovale svoje življenje Bogu.

Tedaj pa se je zbrala okrog misijonark velika množica siromakov, ki so pričeli enoglasno klicati: »Ne, nikar jih ne umorite. Saj delajo samo dobro, zbirajo zapuščene otroke in zdravijo brezplačno naše bolnike...«

Poveljnik je dvignil preteče svojo desnico in množice so za korak odstopile, toda njihove prošnje so postale še glasnejše. Nejevoljen se je obrnil poveljnik k sestram in jih vprašal: »Kje imate zdravila?«

»V ambulatoriju,« odvrne predstojnica. »Ako želite, vam jih pokažem.«

Nato je poveljnik vprašal, kje imajo sestre denar. Ena izmed sester, ki je najbolj hrepenela, da se vrne v samostan, je odvrnila:

»Ako hočete videti, kje ga imamo, je treba, da se vrnemo.«

»Dobro. Dve naj se vrneta.«

»Ne,« vzklikne predstojnica. »Ali se vrnemo vse, ali pa nobena.«

Poveljnik se je moral vdati in odvesti vseh pet sester nazaj v samostan. Blagajna je bila tedaj že popolnoma izpraznjena, toda poveljnik ni dal miru, dokler mu ni izročila predstojnica poslednji dolar, ki ji je preostal. Razumljivo je, da s tem rdeči še niso bili zadovoljni, ampak so preiskali vse poslopje še enkrat od kleti do strehe in pri tem so vlekli uboge sestre neprestano za seboj.

Ko so dospeli v umivalnico, je pograbil poveljnik debel kol in pričel tolči redovnice; nato nameril nanje samokres in vzkliknil: »Pobijmo jih!«

Že drugič so se redovnice pripravile na smrt in so pokleknile. Komunistični glavar je menil, da ga prosijo s tem milosti in usmiljenja. Toda kitajska sestra Maria Chen Min, ki se je Evropejkam pridružila, mu je razložila:

»Ne misli, da smo pokleknile pred tebe, ne, ne! Pokleknile smo pred Bogom.«

»Ti satani se niti smrti ne boje,« je zamomljal komunist in nato zakričal: »Vstanite!«

Hotel je dobiti na vsak način še denarja. Začel je zopet tolči s kolom po njih in jim pretil:

»Dobro premislite svoj položaj. Dajte mi denar, sicer . . . sicer odidem takoj, da pripravim nože.«

Komaj je glavar odšel, so se sestre podale v samostan. Dvorišče je bilo podobno živahnemu sejmu: od vseh strani so se zgrinjali vojaki in znašali v sredino plen.

Sestra Maria Tienchen pa je imela okrog sebe zbrane sirotice, ki so se je tiščale kot preplašene golobice. Sestra si je vrgla preko redovne obleke širok plašč in komunisti niso zapazili, da je redovnica. Tako je vse tiste bridke ure zvesto varovala preplašene otroke.

Ko se je glavar vrnil k sestram, se je pričela šele prava žaloigra. Vprašal jih je znova:

»Ali ste premislile? Denar sem! Takoj!«

»Nimamo več denarja,« odvrne predstojnica. »Vse ste nam vzeli.«

Razjarjeni poveljnik zarjove tovarišem: »Ubijmo jih!«

Sestra Chen Min plane z razprostrtimi rokami pred ostale redovnice. Agregatnje in sirote ji slede. V trenutku je nastala med komunisti in misijonarkami živa meja. Sirote so kričale: »Preden se dotaknete naših dobrih sester, pobijte nas!«

Kaj je preostalo drugega vojakom, kot da so pričeli tolči sirote, jih vleči za lase, podirati na tla. Toda junaške deklice so se zopet dvigale in nadaljevale strašno bitko. Eden izmed vojakov je zamahnil proti predstojnici s puškinim kopitom; udarec je prestregla dvanajstletna deklica z roko. Kljub strašnim bolečinam in hudo krvaveči rani se deklica ni premaknila s svojega mesta. Dva vojaka sta obesila majhno siroto za lase, pa rešila jo je njena tovarišica, ki ji je kratkomalo prerezala kite.

Redovnice so se med tem umaknile na dvorišče in bitka je bila končana. Vojaki so sprevideli, da je bolje počakati noči, ko bodo lahko vseh petero sester pobili brez vsake ovire. Odšli so torej k večerji, pustivši tam le enega vojaka za stražo. Le-ta se približa sestram in jih nagovori zelo prezirljivo: »Ali se pripravljate na beg, a?«

»Ostale smo tu, ker nismo hotele zapustiti sirot,« mu odvrne predstojnica. »Če bi hotele oditi, bi ne čakale do zdaj.«

Ta odgovor je uveril vojaka, da sestre ne bodo zbežale, zato je tudi sam odšel večerjat.

Komaj so komunisti odšli, že so vdrli nekateri dobri samostanski prijatelji skozi glavna vrata in pričeli prositi redovnice, naj nemudoma zbeže:

»Odidite! Še to noč vas hočejo vse pomoriti. Tako so se med seboj menili, ko so odhajali k večerji.«

Določeno je torej bilo, da ostane v samostanu samo sestra Marija Tien Chen z dvema agregatnjima, preoblečena v navadno meščanko. Samostanski delavci so za beg pripravili vse potrebno in so posodili redovnicam celo svojo lastno obleko. Nato so jih vsako posebej odvedli skozi glavna mestna vrata, ki k sreči niso bila zastražena.

Ko so se kmalu nato vrnil komunisti v samostan in niso našli redovnic, so kar besneli od jeze. Vso noč so jih iskali, seveda zaman.

Sestre so prenočile v neki votlini zunaj mesta. Ob prvem svitu so pričele svojo težavno pot. Ta dan so prehodile 48 km. Do mesta Sin-lin, kamor so dospeli čez dva dni, so jih spremljali štirje delavci. Tam sta se dva vrnila, dva pa sta šla z redovnicami prav do mesta Wanshien. Pot je bila polna beguncev. Od časa do časa so srečavali tudi rdeča krdela.

V Sin-linu so ostale sestre tri dni, da so se vsaj nekoliko odpočile, nato so nadaljevale svojo pot proti Wanshienu, kjer jih je poveljnik redne

vojske zelo ljubeznivo sprejel in stavil njihov pogum svojim vojakom za zgled:

»Le pogledjte, kako junaške so te evropske gospe. Zaradi svojih sirot so se izpostavile smrtni nevarnosti.«

Iz Wanshiena so odplule sestre v Chungking, kjer jih je pričakovala M. provincijalka.

V Suintingu je ostala pri svojih sirotah samo sestra Marija Tien Chen, dočim so se vse druge sestre domačinke poskrile pri dobrih meščanskih rodbinah. Kdo more popisati, koliko je pretrpela omenjena sestra v tistih strašnih dneh. Koliko se je trudila, da je preskrbela siroticam zadosti riža. Najhuje pa je bilo, ker ni mogla dobiti v tistih mrzlih dneh sirotam gorke odeje. Komunisti so namreč vse odnesli. Tako so ji umirale sirote druga za drugo. 32 jih je odšlo v večnost.

Dve suitinški siroti

Pa grozilo je še večje gorje. Mesto je pričelo goreti in samostan je bil v največji nevarnosti in z njim seveda tudi sirote, ki jim komunisti niso dovolili, da bi se rešile. Tedaj pa so prišli stiskanim na pomoč siromaki, tisti, katerim so sestre vedno z ljubeznijo postregle. Le-ti so z velikim naporom rešili samostan pred požrešnim plamenom, rešili pa tudi 350 deklic, ki so že trepetale v smrtni grozi.

Tako, ko so komunisti odšli in je redna vojska zavzela mesto, so dobri meščani nanosili v samostan živeža, oblek, odej in še mnogo drugih stvari za sirote.

Hvala dobremu Bogu! Zdaj so zopet v Suintingu redne razmere. Preizkušnja pa, ki je prišla nad to misijonsko postajo, je že pričela roditi sadove. Sveta vera prodira vedno lažje v poganska srca. Hvala dobremu Bogu!

Domače vesti.

Redovno obleko sv. Frančiška sta dne 13. avgusta t. l. prejela v Kamniku dva klerika-novinca, in sicer fr. Pavel Slovnik, rojen dne 12. aprila 1919 v Ljubljani, in fr. Hugolin Konkolič, rojen dne 12. januarja 1919 v Velikih Dolencih v Prekmurju. Redovno obleko samostanskih tretjerednikov je prejel dne 14. avgusta t. l. pri Sv. Trojici v Slov. goricah fr. Salvator Majhenič, rojen 8. januarja 1915 istotam, in dne 18. avgusta v Ljubljani fr. Justin Vončina, rojen 13. julija 1905 v Šmihelu pri Novem mestu.

Lep napredek slovenskih frančiškank Marijinih misijonark.

Ponovno smo bili že vprašani, kako kaj napredujejo slovenske frančiškanke Marijine misijonarke, zato objavljamo tu imena in druge podatke vseh, ki so vstopile v to misijonsko ustanovo v hiši naše ljube Gospe Vnebovzete v Ljubljani.

Dveletni novicijat ali redovno preizkušnjo so napravile sledeče redovnice:

Gospodična Uršula Fink, v samostanu sestra Marija Fridesvide iz Male Račne. Vstopila je v samostan v Ljubljani, dne 17. junija 1929. Naredila je svoje obljube v novicijatu v Châtelets-nu 19. marca 1932 in biva sedaj v Ootacamund-u. (Vzh. Indija).

Gospodična Marija Luževič, v samostanu sestra Marija Madnise iz Teharjev. Vstopila je v samostan v Ljubljani, dne 15. sept. 1929. Naredila je svoje obljube 19. marca 1932 v novicijatu v Châtelets-nu in biva sedaj v Tokyo (Japonska).

Gospodična Marija Štrukelj, v samostanu sestra Marija Modald iz Laporjev. Vstopila je v samostan v Ljubljani, dne 9. dec. 1929. Naredila je svoje obljube v novicijatu v Châtelets-nu, dne 13. junija 1932 in biva sedaj v Châtelets-nu (Francija).

Gospodična Anica Gruden, v samostanu sestra Marija Bogoljuba iz Malega Osolnika. Vstopila je v samostan v Ljubljani 7. aprila 1930. Naredila je svoje obljube v novicijatu v Châtelets-nu 15. decembra 1932 in biva sedaj v Parizu.

Gospodična Jerica Sirknik, v samostanu sestra Marija Anton Padovanski iz Šmartna. Vstopila je v samostan v Ljubljani, dne 9. decembra 1930. Naredila je svoje obljube v novicijatu v Châtelets-nu 17. septembra 1933 in biva sedaj v Mane (Francija).

Gospodična Marjeta Perovšek, v samostanu sestra Marija Jelka iz Sv. Gregorja. Vstopila je v samostan v Ljubljani 11. marca 1931. Naredila je svoje obljube v novicijatu v Châtelets-nu 17. septembra 1933 in biva sedaj v Marseille (Francija).

Gospodična Marica Barčič, v samostanu sestra Marija Darinka iz Kampar (Krk). Vstopila je v samostan v Ljubljani 12. marca 1931. Naredila je svoje obljube 17. septembra 1933 v novicijatu v Châtelets-nu in biva sedaj v Lille (Francija).

Gospodična Albina Robas, v samostanu sestra Marija Bogdana iz Šmihela-Stopič. Vstopila je v samostan v Ljubljani, dne 12. marca 1931. Naredila je svoje obljube v novicijatu

v Châtelets-nu 17. septembra 1933 in biva sedaj v Londonu.

Gospodična Uršula Petek, v samostanu sestra Margareta agregatinja iz Janč. Vstopila je v samostan v Ljubljani 9. julija 1930 in biva sedaj v Lyon (Francija).

Gospodična Hilda Repovž, v samostanu sestra Hilda iz Koludervej. Vstopila je v samostan v Ljubljani 2. aprila 1929 in biva sedaj v Lyon (Francija).

Razen teh je še 11 novink, 6 postulant in 3 agregatinje novinke.

Protestantovski škof v katoliški cerkvi.

V nekem govoru, ki ga je imel mladi protestantovski škof iz Hong-Konga na Kitajskem g. Ronald Hall o potrebi organizacije v lastnih vrstah je kot zgled navedel katoliško cerkev in komunizem. Kakor poroča hongkonški dnevnik, je škof takole govoril: »Prosim vas, poglejte na rimsko-katoliško cerkev. Tu vidite vpliv organizacije, naravnost nepopisen vpliv. In ta vpliv ona doseže z mogočno centralo in kontrolo, ki ima svoj sedež v Rimu, dalje s krasno disciplino in nesebičnostjo raznih redov, med katerimi so pač najbolj znani frančiškani in jezuiti. Za ta vpliv se morajo tudi zahvaliti vzvišenemu vzoru celibata, katerega zahteva cerkev od vseh duhovnikov. Ta vzor uresničujejo tudi žene najrazličnejših ženskih redov, ki delujejo za cerkev. Vsak, kdor živi v Hongkongu, se mora čuditi nad krščanskim svetovnim gibanjem, ki omogočuje vsako nedeljo Francozom, Angležem, Italijanom, Ircom, Američanom itd. udeležbo iste službe božje, ker se v molitvah rabi le eden mednarodni jezik. Tistim, ki se pritožujejo, da je angleška cerkvena ustava starikava, bi vprašal: Ali ste pripravljeni plačati ceno za tako silno požrtvovalno in heroično disciplino, ki vlada v katoliški cerkvi?«

Domači duhovniki na Kitajskem.

Vedno nemirna Kitajska našim misijonom pripravlja eno težavo za drugo. Misijonsko okrožje Setschwan je bilo nad eno leto pozorišče meščanske

vojne, potem so prišli roparji in komunisti. Misijonarji so morali s kristjani vred pred njimi bežati. Na drugih krajih so morali proč vsi evropski misijonarji, tako je bila postaja v Fulinu izročena domačemu duhovniku, ki je lahko ostal in delal naprej. V tiskarni so delali naprej, kapela je bila za domače kristjane odprta, nadaljevala se je deška in dekliška šola in vsak je imel prost dostop do duhovnika, ki je bil sam Kitajec. Kakor je pisal našim misijonarjem, upa, da bo polagoma odstranil veliko nezaupanje posadke do misijona in posebno do evropskih misijonarjev.

Čeprav je to poročilo kratko, vendar priča, kako dalekoviden je bil sveti oče, ki vedno in povsod dela na to, da se vzgoji čim več domačih duhovnikov.

Vernon Johnson, katoliški duhovnik.

Velikanska je bila udeležba tudi protestantovskih poslušalcev, ko je pred kratkim v cerkvi sv. Anzelma in sv. Cecilije v Londonu konvertit in prejšnji protestantovski župnik Vernon Johnson prvič pridigal kot katoliški duhovnik. Obravnaval je nedeljski evangelij o slepecu . . . Jezus ga je vprašal: »Kaj hočeš, da ti storim?« On je odgovoril: »Gospod, da vidim.« Obravnaval je moderno slepoto naproti katoliškim resnicam in sklenil s besedami: »Na Petrovo skalo ustanovljena cerkev je eno in edino upanje. In če si vstopil v njena vrata, tedaj začutiš nepopisno tolažbo v gotovosti, v gotovosti vere, v gotovosti нравnih resnic. Ti si tedaj sledil njegovemu klicu in storil boš, kakor so storili možje v evangeliju. «Šel boš za njim in Boga hvalil.»«

Vernon Johnson je kot anglikanec napravil poskus, da bi ustanovil protestantovsko vejo reda sv. Frančiška, ki se mu je seveda ponesrečil.

Japonski diplomat-katoličan.

Japonski legacijski tajnik v Bernu Frančišek Kawawura je na vigilijo binkoštnega praznika bil sprejet v katoliško cerkev. Krstna slavnost se je vršila v kapelici sv. Janeza v Friburgu v Švici.

DR. FR. W. FOERSTER — F. T.:

Kako postaneš suženj

»Gulliver pri Liliputancih,«¹ kdo se izmed vas ne spominja lepe mladinske knjige! Gotovo vam je tudi še pred očmi slika, ko Gulliverja zvežejo palčki. Bdečemu bi pritlikavci ne mogli do živega, a medtem ko je spal, so prišli in ga ovili z nešteto nitmi, tako da ni mogel vstati.

Natanko tako napravijo z nami slabe navade. Palčki so, ki nas zvežejo, če nismo pazljivi. Niti laž niti kraja niti jeza niti nered niti zavist niti ne pijanstvo se ne spravijo nad človeka na mah v vsej velikosti. Ne, majhne in neopažene se pritihotapijo in neslišno navijejo okoli njega nit za nitjo. Kar se zdrzne in opazi, da je zvezan, da so ga v spanju obvladale in je zdaj suženj palčkov, navad. Tedaj je večinoma prepozno.

Tako na primer je z lažjo. Lažnivec ne postaneš kar čez noč. Če bi prišlo tako iznenada, bi se tudi z lahkoto spet odvadil. Ne, tisoč niti je, ki nas polagoma zvežejo; — dostikrat zelo dolgo traja, da je suženj dovršen. Začetek so čisto majhne nenatančnosti in pretiranosti. Pavel kljub strogi prepovedi postaja domov grede ob izložbah. Končno se odpravi domov. Tedaj naleti nanj teta in ga prosi, naj v sadjarni izmenja nekaj denarja. Ko pa pride domov in ga hoče mati že primorati, da bi ostal doma, pravi »Teta me je zadržala, moral sem iti zanjo po opravkih.« Ker se ni še nikoli zlagal, mu mati verjame in on je vesel, da se je za izgovor domislil tako preprostega načina. To pot vsaj je bilo še nekaj resnice na tem — drugič bo nemara že kaj natvezel, kar bo od konca do kraja laž, na primer: »Moral sem učitelju še pomagati pri pospravljanju razredne omare.« Če bi mu zdaj lahko pokazali Gulliverjevo sliko, bi se nemara še zdramil o pravem času in bi videl palčke na delu.

Podobno je s pijanstvom. Mož ne stopi na pot pijančevanja s pijanostjo. Počasi, počasi se privadi pitju in miku alkohola in nenadoma čuti v svoje presenečenje, da je postal suženj, da je pivska strast postala močnejša od njega samega. Pesnik Fritz Reuter² se je, kakor je znano,

¹ Pisatelj te knjige je Anglež Jonathan Swift (1667—1745). Liliputanci so prebivalci pravljicne dežele, v kateri prebivajo sami palčki. — Op. prev.

² Fritz Reuter (1810—1874), nemški pesnik in pripovednik. — Op. prev.

začasa svojega dolgega ujetništva iz obupa vdal pijači in se pozneje ni več mogel iznebiti strahotne navade. Opisal je svoje suženjstvo v naslednji pesmi. V njej da besedo pijanosti, takole poje:

Sem strašna morivka — sem kuga, In k meni se privije,
že stara sem bolezen. kot s kremplji me popade.
Kogar zgrabim, ga držim, Nu, le brani se, kdor more,
sem stara že bolezen! moj upor je pač zaman:

»Le sem, moj dragi, moj otrok,
čemu se mi upiraš...
Žge me ko pekla strupeni piš
po žilah in možganih.«

Kako strašno se sliši: »Nu, le brani se, kdor more« — saj to je peklo na zemlji, če moraš samega sebe tako zaničevati in vendar ne moreš dru-

Pot med Suitingom in Wanshienom, po kateri so bežale misijonarke pred komunisti

gače, ker ti je navada oslabila voljo. Zdaj porečete nēmara: Čemu nam pripovedujejo to, saj nismo v nevarnosti, da postanemo pijanci? Hm, kako pa veste? Palčki se ne lotijo svojega uničevalnega dela šele, ko smo odrasli. Nasprotno. Saj veste, da je v otroških letih najlažje koga premamiti. Kateri so pozneje postali pijanci, so po večini bili že v svoji mladosti ljudje, ki so se brezpogojno dali vladati svojemu želodcu in jeziku. Okusni živci, le-ti so mesto, kjer se nepričakovano spletajo prve nitke, po malem, najprej s škatlico sladkorčkov. Tu lahko že marsikateri otrok poje: »Nu, le brani se, kdor more, moj upor je pač zaman.« Zato ni mogoče dovolj paziti na vse te uničevalne poskuse in kadar tečete k slaščičarju ali se drugače lotite kakršnekoli sladkarije, bi si vselej še o pravem času morali reči: Aha, liliputanci. Mislite vselej na to, želodec bi rad vladal, takole pravi: »Gospod sem, tvoj Bog, nobenih drugih bogov ne smeš imeti razen mene.« Zato je dobro, da ga semtertja nekoliko postite in mu na ta način vcepiti spoštovanje, da si prav takrat odrečete kaj sladkega, ko se je bil

tega že prav veselil. Samo poskusite kdaj, s kako veličastnim čuvstvom moči navda človeka, čeprav si je še tako majhno zmago priboril nad želodcem.

Liliputanci pa izrabijo tudi še celo drugo vrsto priložnosti, da nas zvežejo. Pri marsikaterih ljudeh je kajenje smotk, ki jim iztrga oblast nad samim seboj. Začno z eno do dveh smotk na dan in stopnjujejo vedno bolj, dokler ne pride dan, ko čutijo, da so zvezani, da je strast kajenja močnejša od njih samih, in se celo tedaj ne morejo več odvaditi, če jim podrobnejše razmišljanje govori, da so drugim nadležni ali da ugonablajo svoje zdravje. Pri dečkih naletiš na neko drugo strast, ki tudi marsikdaj podjarmi celega človeka, strastno zbiranje pisemskih znamk ali razglednic in podobno. Ta strast jih tako obvlada, da pozabijo na svoje delo, da skrivaj prodajajo knjige, da imajo denar za svoje strasti, in neprestano grebljejo po svojih zakladih kakor skopuh po svojem denarju, ki tudi nima več smisla za kaj drugega. Tudi oni so bili zvezani, medtem ko so spali — kdor je čuječ, se sam brzda, kakor hitro opazi, da ga takle gon hoče zasužnjiti.

Je še druge vrste zbiralno veselje, ki je najbolj nevarno, ker človeka ne samo zasušnji, temveč mu tudi docela otopi čuvstva. To je skopost in lakomnost. Tudi ti dve ne zgrabita človeka kot odraščena velikana in v odkritem boju, temveč kot palčka, ko sploh ne misli, da mu utegneta biti nevarna. Vsi odrasli, ki so postali trdosrčni skopuhi in denarjev lakomni pohlepneži, so kot otroci natanko tako kakor vi s studom brali zgodbe o takih sužnjih denarja in še mislili niso, da bodo nekoč tudi sami spadali mednje. In če danes slišite o neusmiljenih hišnih posestnikih, ki revne ljudi vržejo na cesto, ker ne plačajo točno najemnine, ali o milijonarjih, ki jim nič ne preostane za dobrodelne namene, si gotovo tudi mislite: Kako le morejo imeti takšno srce in kako neki se pač tak človek počuti v svoji koži? Ne vidite pa, da ste nemara vi tudi že v nevarnosti, da vas doleti enako suženjstvo, v tem ko se zaljubite v svoje male novce in ob njih pozabljate na ljubezen do živega človeka. Kakor zraste največje drevo iz majhnega semenskega zrna, tako se začenja bolezen skoposti in lakomnosti na ta način, da v vas ob najmanjšem povodu zmaga ljubezen do denarja nad dostojnostjo ali poštenostjo ali nad prijateljstvom ali ljubeznijo do bratov in sestra. Kdor tu ni pazljiv, bo zvezan do konca svojega življenja.

Seveda pa s tem ne mislim reči, da nikar ne varčujmo, toda varčujmo, če gre za lastno ugodje, ne pa, kadar je treba drugim pomagati — takrat je varčevanje nevarno, čeprav je seveda tudi pri darovanju treba vedeti pravo mero. Toda kakor lahko vidite pri mnogih skopuhih, ki rajši stradajo in živijo v nesnagi, samo da zopet lahko prilože en novec k drugemu — tako lahko tudi varčevanje samo postane nevarno, če se ne rodi iz potrebe, temveč iz lakote po zlatih kovancih. Tu je treba zelo, zelo paziti nase. Nič nisem zoper poslušnost, nasprotno — toda biti mora nekdo, ki je modrejši in izkušenejši od nas in ki sam služi dobremu — nikoli pa ne smemo biti poslušni zgolj kosu mesa kakor želodcu ali zgolj kosu kovine kakor denarju — je, ko da zapišeš svojo dušo satanu, in konec je, da nazadnje tudi sam nisi nič boljši kakor kos mesa ali kos kovine — potem naj bi se bil pa rajši takoj rodil kot klavni vol ali kot dvajsetica — to povem vsaj ni, da bi toliko jokal, kakor če se ljubka človeška duša polagoma, polagoma vsa izgubi v pohlepu in dobičkaželjnosti.

»Kdor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem, kdor pa je v najmanjšem krivičen, je krivičen tudi v velikem« (Lk 16, 10) pravi Gospod. Prav tako pa lahko rečemo: Kdor se v malih

stvarih ne zna premagati, se ne bo znal tudi v velikih. Kdor se v začetku ne ustavlja svojim čuvstvom ali strastem, ga bodo polagoma podjarmile in dobile premoč nad njim. Čuvstva ali strasti človeku lahko mnogo pomagajo ali pa tudi mnogo škodujejo. Podobne so nožu ali ognju, ki ga lahko človek dobro ali slabo upravlja. V tem obstoji človekova svoboda. Ta svoboda ti ne prinese ne bogastva, ne lepote, ne oblasti, ne ugleda, ne sreče v smislu tega sveta, toda napravi te svobodnega.

Ona te ne napravi za gospodarja tega sveta, pač pa za gospodarja nad samim seboj. Vsa čuvstva ali strasti ti lahko pri tem pomagajo. Lahko postaneš z njihovo pomočjo prost in svoboden, če jih pravočasno, to je že od vsega početka krotiš; lahko te pa tudi usužnijo, če se jim predaš. Dar božji so tvoja čuvstva in tvoje strasti. Po božji volji moreš biti gospodar nad njimi, one so služabnice tvoje volje, ne smejo pa postati tvoje gospodarice.

**Pax
et bonum!**

**Mir in
vse dobro!**

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavnipogojizavarovanjeza starost in onemoglost so sledeči:
Kdor se hoče zavarovati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 55 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

1. Če kdo umre pred dovršenim petim letom vplačevanja, ali dobi po njem določena oseba kak znesek za pogrebno odnosno za svete maše? Člen 6 natančno določa, da se začne izplačevanje rent šele po dovršenem petem letu vplačevanja. Vendar je pa uprava zavarovalnega odseka sklenila tudi tu določiti eno izjemo, vendar pa le v slučaju moti onega zavarovanega člana, ki je vplačeval tudi za nazaj. Če je kak zavarovani član imel ob času smrti skupno število let zavarovanja najmanj pet let, tedaj bi uprava zavarovalnega odseka izplačala njegovim svojcem odnosno po

njem upravičeni osebi ono šestmesečno rento, ki bi mu v tistem letu zavarovanja pripadla. Na pr.: Nekdo je zavarovan tretje leto, plačal je pa za tri leta nazaj. Če bi ta zavarovanec sedaj umrl, bi dobili njega svoji oziroma po oporoki določena oseba v pokritje pogrebnih stroškov in za sv. maše šestmesečno rento, ki bi mu pripadala po šestem letu zavarovanja. Če bi pa ta zavarovanec plačal samo za eno leto nazaj, pa ni upravičen do nikakega izplačila, ker bi bil zavarovan vsega skupaj samo še štiri leta. To izjemo je določila uprava zavarovalnega odseka, ker smatra ta odsek za socialno ustanovo, ne pa za pridobitno podjetje.

2. Ali more sodišče zarubiti moje pri zavarovalnem odseku III. reda vplačane prispevke? Sodišče ne sme in ne more rubiti teh prispevkov, ker je zavarovalni odsek III. reda povsem cerkvena ustanova in je podrejena izključno samo cerkveni oblasti. Pa tudi sicer bi sodišče ne moglo rubiti vplačanih prispevkov, onih, ki so že zapadli (vplačanih za nazaj ali pa sproti), ker je to že skupna last zavarovalnega odseka, ni pa več last posameznika. Tuje lastnine pa sodišče ne more in ne sme rubiti. Vplačani denar bi se izplačal v smislu čl. 11. splošnih pogojev le v slučaju razpusta in le tedaj pride čl. 11. v poštev in s tem tudi, da je ustanovni zaklad vedno skupna last plačujočih članov. Če bi pa kak član plačeval za naprej, kar je pri zavarovalnem odseku mogoče, z denarjem, ki bi si ga pridobil na nepošten način in bi uprava zavarovalnega odseka o tem dobila poročilo, bi uprava, potem, ko bi zaslišala tudi zavarovanega člana, stavila v upravičenih primerih preveč — torej še ne zapadle — vplačane prispevke državni oblasti na razpolago. (To omenjamo zaradi tega, da damo odgovor na stavljeno vprašanje, seveda smo pa obenem prepričani, da se pri članih III. reda to ne bo nikoli zgodilo.)

Kronika III. reda

PTUJ, okr. istotam; ust. 4. 10. 1887; voditelj: Godina p. Miroslav, O. Min. Conv.; odbor: Breznik Terezija, Prevc Anica, Kramberger Tončka, Horvat Ivanka, Brmež Gera, Petrovič Terezija, Šegula Marija, Šaleder Terezija, Petek Neža, Matjašič Neža, Kranjc Marija, Osojnik Terezija, Strelec Tomaž, Vnuč Alojzij; število članov: moških 144, ženskih 1063; Frančiškovich križarjev: 58; delujoči odsek: misijonski; naročnikov Cvetja: 85, Lučke: 232; okoliš skupščine: 8700 duš.

ŠMARJE PRI JELŠAH, okr. Celje; ust. 24. 6. 1917; voditelj: Lom Franc, dekan in župnik; odbor: Andrenšek Anton, Skale Barbara, Pelko Anton, Šeligo Janez, Šket Marija, Jecl Marija; število članov: moških 70, ženskih 140; naročnikov Cvetja: 3, Lučke: 56; okoliš skupščine: 4000 duš.

»BLAGOR MRTVIM, KATERI UMRJEJO V GOSPODU.« — Sv. Rupert v Slovenskih goricah: Pajtler Ivan, župnik, Rajšp Alojzija, Zorec Neža, Kranvogel Ana, Veber Martin, Toplak Verona. — Veržej: Rantaša Tomaž, Pušenjak Frančiška. — Brežice, Cerkev sv. Antona Padovanskega: Lončar Marija, Kene Franc, Urek Marija, Jazbec Terezija, Simonič Elizabeta. — Prežganje: Ulčar Marjeta, Žagar Marija, Skubic Marija, Prisner Barbara, Janez Roje, Reisner Marija. — Brusnice: Kosec Ana, Šinkovec Neža, Kovačič Meta. — »ZAKAJ NJIH DELA GREDO Z NJIMI...« (Raz 14, 13.)